

Lapunk példányonkénti árusításának teljes bevétele az aradi Kossuth-szoboré.

Tizenhatodik évfolyam. 231-ik szám.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hatásos postai sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitáró ára 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szerda, október 9.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: A petíció.
Az angol vendégek rólunk.
Csanádmegye közgyűlése.
Tizennégy halott a pinschelyi véres választáson.
Üsd vissza!
Összevagdalt magyargyűlölet.
Száz korona miatt.
A választások.
Gyilkosság szászloráddal.
Borsalmas gyilkosság a fővárosban.
A választások örülte.
Merénylet a kereskedők ellen.
Letartóztatott családok.
Tárcs: Emma házassága. Irta: Biró Lajos.
Rogány-Csarnok: A karvalyok vére. Irta: Theuriet André.

A petíció.

Budapest, október 8.

Pártkülönbség nélkül elismerik a képviselők, hogy a miniszterelnök nemcsak beváltotta ígéretét, hanem üres frázissá tette az ellenzéknek, különösen pedig a néppártnak azt a sokszor hangoztatott ráfogását, hogy a kormány szelleme a periferiákig el nem hatott. Hát igenis elhatott. A közigazgatási tisztviselők több mint háromnegyed részükben teljesen tartózkodtak minden korteskedéstől, sőt nem is vettek részt a választási mozgalmakban, holott ezt semmi törvény és semmi rendelet sem tiltja. A hol a tisztviselők beleelegyedtek a választásba, ott sem tör-

tént sehol semmi visszaélés. Ez hitelesen konstatálva van.

Mégis a bukottak egy része minden szalmaszálhoz kapkodva jajgat, futkároz erőszakot, kuriát kiabál és némely ellenzéki lap az ellenzéki pártok megszaporodása ellenére terrorizmusról, hatalmaskodásról beszél. Pedig a kormánytól csupán és kizárólag csak egy utasítás ment le: *sehol semmi vesztegetés, semmi terrorizálás.*

Nemcsak hogy híven követték ezt az utasítást, hanem a tulságba csaptak át a tisztviselők. E sorok írójának tudomására jutott, hogy egy kerületben a főszolgabírónak csak egy szavába került volna a fényes győzelme a szabadelvűpárti jelöltnek, és ezt a szót nem ejtette ki ajkán, mert híven követte volna tulzott buzgalommal is a kormány intencióját. Ebben a kerületben a főszolgabírónak akkora népszerűsége és tekintélye volt, hogy a választók az ő tanácsától tették függővé szavazatukat. Megkérdezték tőle:

— Kire szavaljunk tekintetes uram?

— Arra szavaljanak kigyelmetek, a kire akarnak. Tiszta választás legyen.

Holott ez a főbíró testileki jóbarátja volt a szabadelvűpárti jelöltnek. És ki vehette volna rossz néven, ki tudta volna azt meg, hogy ha ez a főbíró suttyomban csak odasugta volna a szabadelvűpárti jelölt nevét.

Mégis gunyos hangokat hallunk itt-ott. Hát ez a tiszta választás?

Megfelelünk erre nyíltan és őszintén. Tökéletes idealizmussal politikát, jó politikát csinálni nem lehet. A hol a nagy politikában ott, a hol csak opportunizmussal lehetett boldogulni, ezt teljesen figyelmen kívül hagyták, ott az ország szenvedett és károsodott.

Beszéljünk pedig most a választásról. Lehet-e tökéletes idealizmusról beszélni ott, a hol nagy tömegekről, különböző szenvedélyekről van szó, a hol az értelmiség megnyilatkozása csak véletlen és esetleges s a hol a tömegeket egyes emberek különböző pártpolitikai érdekektől vezéreltetve viszik egy küzdelembe. Hogy ez lehetséges legyen, minden jelöltnek idealistának kellene lenni.

Lehet-e ezt józan észszel, logikával követelni? Teljes lehetetlenség. Mégis mi történt? A szabadelvű-párt, amely óriási többséggel került ki a választási harcából, általában mindenütt vagy teljesen tiszta választás útján győzött, vagy megközelítette az ideális választást. Ahol hiba történt, s ahol komoly okokból peticionálnak, ott és arra megfelel a kuria.

De mit csinált a néppárt, néhány függetlenségi kerület s majdnem kivétel nélkül a nemzetiségi jelöltek?

Nem szólunk azokról az ellenzéki kerületekről, ahol jogszerű és ügyes korteskedésről van szó. De ezek győztek-e mindenütt az ellenzéki kerületekben?

Hivatkozunk minden elfogulatlan és

TÁRCA.

Emma házassága.

Irta: Biró Lajos.

A vacsorának vége volt már és mindnyájan a jóllakottság boldog nyugalmaival hallgattak. Ott ültek asztal körül csendesen, maguk elé bámulva, minden gondolat nélkül, lomhán elmerülve a székükön és legfeljebb a kenyérmorzszákkal játszadoztak.

Azután a férfiak szivarra gyújtottak; Emma meg a vőlegénye pedig a sarokba mentek és leültek a divánra. Aféle régimódi ebédlő volt a szoba és diván is volt benne.

Leültek egymás mellé csendesen, kiszámított lassúsággal, hogy a testük érintkezzen, és a mint összenéztek perzselő tekintettel, meleg futotta el mindkettőjüket. Azután ültek egymás mellett szorosan összesimulva, eltikkadva a vágytól és a leány kábultan hajtotta fejét a vőlegénye vállára.

Pedig tulajdonképpen nem is szerette. Csak hogy huszonnégy éves volt már és az egész életét avval töltötte el, hogy beteg anyját ápolta, úgy, hogy most egyszerre, hirtelen ébredt fel benne a vágy az életre, a szerelemre. Azelőtt nem is volt más gondolata, mint hogy arra a beteg, öreg asszonyra vigyázzon, és folytonosan aggódó félelemmel óvta, gondozta.

Mint minden érzését, úgy ezt is tulzásba vitte a szenvedélyes lelke, és ez a félelmetes nagy, szinte beteges szeretet hosszú időre minden más érzést kiszorított a szívéből. — Minden közönyösen hagyta, vágyai sem voltak, és a mikor délutánokint az anyja őreá támaszkodva kibicegett a kertbe, rendesen ugyanaz a beszélgetés ismétlődött közöttük.

— Férjhez kell menned Emma! Látod Herendy Pista derék fiu és szeret téged. Vagy Pál Géza...

— Nem kell anyám! Egyik sem kell! Egyik se!

Szinte szerelmes gögyöggel dédelgette az anyját, a ki öreg vala és beteg és egymás után utasította el a kérőit, a kik fiatalok és délcegek valának.

De huszonnégy éves lett. És egyszerre fellobogott a szívében a vágy a szerelemre és akkor azután menyasszonya lett a legelső kéréjének. Szerette szerelem nélkül, öntudatlan, kétségbeesett mohósággal, sóvárgó, vad, nagy epedéssel, érezve, hogy sok időt vesztett, sok gyönyört mulasztott, hogy azt helyre kell pótolnia, és kereste szomjasan lihegve vágyainak a kielégítését. Nem is szeretett öntudatosan, csak asszonyi lelkének kétségbeesett ösztönével, de alig várta azt az időt, mikor a vőlegényé lesz egészen. Hajtotta, unszolta, kergette a lelke szeretni és erős, fiatal testéből szinte áradt ki a vágyakozás, szerelem.

Nem is volt már leányos a termete. Gyönyörű melle, telt csipői mind asszonyosak voltak és a vőlegénye amint ott ült mellette, elbódultan szoritotta őt magához. Nem beszélgettek. Ültek hallgatva és mindegyik érezte a másik testét maga mellett. Szerettek volna csókolózni, ölekezni. Vergődtek, kinlódtak a vágytól lihegve, kipirultan és a lelkükben valami nagy harag, valami névtelen gyűlölet támadt mindazok iránt, akik ott voltak a szobában, ülvén lomha nyugalommal, az emésztés boldog önfeledtségében, a kik miatt ők vágyban vergődve nem ölekezhettek.

Közben pedig nagy lett a szivarfüst a szobában és kinyitották az ablakokat. Csipős levegő csapott, de Emma nem érezte, és nem jutott eszébe, hogy az a hideg, esti szellő árt az anyjának. A vágyakozás ekkor már kiszorította a lelkéből minden érzést és csak akkor eszmélt fel, mikor az öreg asszony köhögni kezdett. Hátradőlt a karosszékében, a feje a mellére csüngött le, és megcsukló kinos köhögéssel köhögött. Az összeaszott, gyenge, öreg teste meg-megrázkódott a kintól.

Emma felugrott a vőlegénye mellől és oda-sietett hozzá.

— Edes anyám! Edes anyám!

Az öreg asszony nem tudott szólni, mert a zavát egészen elfojtotta a köhögés, csak ült a karosszékében elfáradva, elkínózva lehor-gasztott fejjel. A többiek is hallgattak. Ijed-

józan szemlélőre és minden tárgyilagos véleményre, de főként a megtörtént dolgokra.

Több kerületben a néppárt szinte halatlan eszközökkel, páratlan erőszakossággal dolgozott. Tessék a pinchehelyi, stomfai és az udvardi választásra a néppárt részéről és a lipó-szent-miklósira a nemzetiségiek részéről gondolni.

A fanatizálás győzött, vagy akart itt győzni. A bazini kerületben a Pálffy herceg néppárti kortesét vesztegetésen kapták rajta, itt is a néppárt küzdött más törvénytelen eszközökkel is. A többi kerületről egyelőre nem szólunk.

A szabadelvű-pártnak tehát nincs oka tartani az esetleges petícióktól, hasztalan fenyegetőznek. Mi meg vagyunk azonban győződve arról, hogy a kuria, amelynek pártatlanságát kétségbevonni bizonyára senki sem lesz vakmerő, oly ítéleteket fog hozni erről a választásról, amely azokra lesz lesújtó, akik ma az ellenzéken leglármásabban gunyolódnak a tiszta választás felől.

Saturnus.

Az angol vendégek rólunk.

(A „The Kentish Mercury” cikke.)

— Az Aradi Közlöny tudóstíjából. —

Arad, október 8.

Az augusztusban Aradon járt angol kiránduló társaság, melynek vezetője Shrubsole W. H. és Tagard asszony voltak, hazatért magyarországi utjáról s az öreg Shrubsole, az angol geologiai társaság elnöke, a nagyszakálu tudós most cikket írt az utjában szerzett tapasztalatok alapján a mi hazánkról a *The Kentish Mercury* című angol lapban.

A cikket, mely az említett lap legutóbbi számában jelent meg. Csutak Valéria kisaszszony szivességéből az ő fordításában alább közöljük.

Az angolok magyarországi utazásáról a *„The Kentish Mercury”* című angol lap a kö-

vetkezőket írja: *Shrubsole W. H.* ur Catfordból, mint az már aug. 16. számunkban közöltük, körutat tett Magyarországon és a déli Kárpátokban. Utazásának egyik főindoka az volt, hogy anyagot gyűjtsön és fényképi felvételeket eszközöljön, miután az angolok előtt kevésbé ismert ezen *regényes szép országról* nagyobb fontosságú felolvasásokat szándékozik tartani és a mennyire csak lehet, egyes vidéket képből is akar bemutatni. Utjáról visszatérve most a következőket írja nekünk:

Gyönyörű körutamról hazatérve, sietek leírni legutóbbi tapasztalataimat és benyomásaimat, melyeket az érdekes uton szereztem. Mindenek előtt határozottan és közvetlen tapasztalat alapján állíthatom, hogy *a magyarok rokonszenves érzelmeket táplálnak irántunk s ezt minden* lehető alkalommal igen szeretetreméltó alakban ki is mutatják.

A 30 tagból álló társaság, melynek én is tagja voltam, Budapestet, a fővárost, Aradot, Dévát, Piskit, Torockót, Tordát, Kolozsvárt és több kisebb várost és falut látogatott meg s mindenütt nemcsak szívélyes üdvözlésben, hanem lelkes fogadtatásban, ünnepeltetésben részesülünk. A hol megfordultunk, mindenét élveztük annak, a mit az illető hely csak nyújthatott.

Az uri osztálytól le egészen a pórnépig uton-útfélen tapasztaltuk, hogy mily szívesen látják vendégül Nagy-Británia lakóit. A hol csak jártunk, a városok fejei és előkelőségei üdvözlő beszédekben, felkösztöntökben, úgy a társalgás folyamán, meggyőzően tudatták velünk, hogy Magyarországon mindenki hálással emlékszik vissza arra a barátságra és segílyre, melyet a mi országunk nyújtott nekik az időben, mikor arra oly nagy szükség volt és minden egyes alkalommal mohón kapott utána, hogy hazafias köszönetének kifejezést adhasson. Az előkelő hölgyek és urak, kik a környékbeli kirándulásainkon résztvettek, kitűnő tolmácsul szolgáltak és elragadó szívélyességükkel valóságos elbűvöltek. Kellemesen lepett meg, hogy *e művelt magyarok* mily jártas-

sággal bírnak az angol irodalomban és történelemben.

Az érkezés alkalmávali fogadtatások, úgy az elutazásoknál a bucsuzások, nemcsak a nemzetközi nagy udvariasság szabályai szerint történtek, hanem szívélyes, barátságos jelleget is öltöttek magukra. A két ország nemzeti karéneke sűrűn szerepelt, s mi annyira megszerettük a magyar himnusz *pathetikus dallamát, akár csak a sajátunkét*. Be is rekedt közülünk nem egy a sok beszédől és énekléstől ez izgalmas jeleneteknél.

Hogy utazásunk a lehető legkellemesebb legyen, az államvasúti tisztviselők két külön kocsit bocsájtottak rendelkezésünkre, melyeket egész utazásunk alatt számunkra tartottak fenn s mindig készen állottak, bármikor akartuk is utunkat folytatni.

A „Kárpáti társaság”-nak, mely olyanforma, mint az alpi club, néhány tagja velünk utazott; páratlan előzékenységgel megtett minden szükséges intézkedést és mindenkép azon fáradozott, hogy szórakozzunk és feltétlen hiteles adatokat nyerjünk. Megjegyzem, hogy a kárpáti társaság épen nem politizál, egyedüli célja az idegen forgalom emelése; utbaigazítással, felvilágosítással szolgálva mindenkinek, ki Magyarországot látogatja, tekintet nélkül arra, hogy ez üzleti, vagy szórakozási szempontból történik. Székhelye Budapest és minden nagyobb vidéki városban van fiókja.

Hihetetlen sok rejtett s eddig még senki által sem érintett kincs van itt Magyarországon felhalmozva; felkutatása és érvényre jutása bőséges jutalmat ad a szakértő kezdeményezőnek és mindenfelé csak azt hangoztatták, vajha a gyakorlati és élelmesen ügyes angol figyelme fordulna feléjük százszorta inkább, mint bárki másé.

Sok értesítést nyertem az aranyat, ezüstöt, vasat, szenet és egyéb ásványt illetőleg, mi pénz és kellő szakértelem hiányában ők maguk nem tudnak még eléggé kizsákmányolni.

Vizi erő bőségben van mindenütt, a munkabérek is igen olcsók s így nem kétlem, hogy

ten elképedve nézték az öreg asszonyt, felírva az emésztés kényelmességéből, mintha attól tartottak volna, hogy ott közöttük adja ki a lelkét. A rokonsághoz tartoztak mindnyáján, és tulajdonképpen az Emma esküvőjére jöttek le egy héttel előbb a kis vidéki városba.

Ijedten nézték az öreg asszonyt, a kinek sápadt, ráncos arca olyan volt, mint valami halotté. A szemének is vizes, megtört pillantása volt. Csak Emma maradt nyugodt. Hozzászólt már ehhez a látványhoz, és különben sem tudott még egyébre gondolni mint szerelemre, csókra, ölelésre. És mikor gyöngéd gondossággal az anyja felé hajolt, még akkor is a völegénye felé vetett egy forró, szerelmes pillantást.

Az öreg asszony lassankint magához tért és gyenge hangon mondta:

— Lefekszem. Rosszul vagyok . . .

Ekkor elsápadt Emma. Mintha csak most ébredt volna tudatára annak a veszélynek, a mely fenyegeti, reszketni kezdett. Borzasztó gondolat kinozta. Ha meghalna az anyja . . . Ha, meghalna az esküvő előtt! . . . Mielőtt ő a völegénye lenne! . . . Akkor még félévig, vagy talán egész évig is kellene várniok, mert az apja, az a koményfejű nemes, meg a rokonság nem engedné meg, hogy a gyászvetel előtt legyen meg az esküvő.

Megborzatt ettől a gondolattól. A vágyakban vergődő szerelmes lelke kétségbe esve tiltakozott ellene, és mégis újra-újra eszébe ötlött: Hátha meghal! Hátha meghal!

Az öreg asszony nagy beteg lett. Vézna, gyenge testében alig volt már élet, és az orvos

semmi biztatót nem tuott mondani. Emma éjjel-nappal ott volt mellette és szinte küzdött, viaskodott kétségbeesve, elkeseredve a halállal. Az ő fiata! testének az erejéből szeretett volna odaadni az öreg asszonnak és amikor mellette virrasztott fel-feljedve irtózatossággal hajlott föléje megnézni, vajon él-e még.

Remegve kapkodó félelemmel, fuldokolva mondogatta: Csak addig éljen! . . . Istenem csak addig!

Nem is volt más gondolata. Nem is úgy érzett, mintha az anyja feküdnék ott haláltusában, végvonaglások között. Ugy tetszett neki, hogy valami idegen az, aki ott vergődik előtte, valami idegen, akihez őt nem fűzi semmi vonzalom, semmi szeretet, akiért csak azért remeg, mert annak a halála őt újra elárja egy évre a boldogságtól: a házasságtól:

Es egyszer, amint a széken ülve egyedül virrasztott az anyja ágya mellett, elaludt. A kimerültség ólmos álma nehezkedett rá, de azért álmodott. Álmodott: perzselő napsugárról, vakító fényzönről, viharos csókok, mámorító, szilaj ölelések ismeretlen boldogságáról, a lelke tobzódott a gyönyörűségben — és azután hirtelen minden ok nélkül felriadt. Körülötte pedig csendes, rémületesen csendes éjszaka volt. Es Emma előtt egyszerre világos lett, hogy immár vége mindennek.

Az anyja fölé hajolt. A test hideg volt és merev, és ő egyszerre benne volt a zokogó kétségbeesésben.

— Mi lesz velem! Mi lesz velem!

Az önzésnek ez a zokogó, fájdalmas kilátása tör ki az ajkán. Szinte vonaglott a sírás örjögésében azon a hideg holttesten és úgy

érezte, hogy az anyja, ha akarna tudna rajta segíteni. Hogy meg tudna mozdulni, fel tudna kelni, ha akarna. A lelke nem bírta el a halál fogalmát, bármennyire el volt rá készülve, és úgy tetszett neki, hogy anyja nem akar mozdulni, nem akar rajta segíteni, hogy szándékkal, ellenséges indulattal fekszik mozdulatlanul, hidegen, dacolva az ő kétségbeesésének zokogó hívásával.

Minden pillanatban azt várta, hogy mégis csak mozdul majd. Hogy nem halt meg úgy, mi sem törődve az ő elpusztított boldogságával. Es úgy érezte, hogy ha az anyja meghalt, akkor neki is el kell vesznie. Mert minden elfojtott vágya ott tombolt a szívében százszoros hatalommal. Mert kívánta a szerelmet vágyakban vergődő lelkének, erőttől duzzadó, fiatal testének viharos, szilaj epekedésével és örjögő kétségbeesésében, az éjszaka rémületesen csendjének közepette névtelen keserves jajszavakkal, tagolatlan kiáltásokkal követelte az anyjától a szerelmet, a csókokat, melyeket halála által ime elzárt tőle.

Es a hogy zokogó tombolásban fuldokolva, lihegve könyörgött az anyjának, és a hogy az nem mozdult, nem volt a szívében más érzés, mint a kétségbeesett féktelen vágyakozása.

De azért ő azt hitte, hogy az anyját siratja. Hitte őszintén, szinte naivul. Pedig lassanként, észrevétlenül, öntudatlanul komor harag gyült fel a lelkében az iránt a hideg, merev holttest iránt, amely fekszik közönyösen, dacos mozdulatlanságban, amíg ő örjögő sírással követeli tőle vágyának elpusztított tündérbirodalmát.

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

kiváló és hálás tere nyílnék itt a vállalkozási szellemnek.

A geológiai viszonyok behatóbb megismerése céljából visszamaradtam társaságunktól és magam mélyebben hatoltam be a Kárpátok vidékébe. Erről azonban most nem kívánok szólni és röviden csak általános tapasztalataimat mondom el, mikről többet tudnék írni, sem mint önök nyomtatni.

Mindenekelőtt felemlitem, hogy a magyarok szónoki tehetsége nagy benyomást tett reám. Három hét alatt sok beszédet hallottam és a szónokok: nők, férfiak egyaránt folyékonyan, kellemesen és erőteljesen beszélnek, még akkor is, ha nem a saját, hanem a mi nyelvünket használták. Ugy látom, a magyarok nagy zenei tehetséggel is vannak megáldva. Most, hogy szónokait és zenészeit hallottam, most teljesen átértem, mi lelkesíté őket annyira, hogy a szabadságért oly elszántan tudnak harcolni és oly hősiessé meghalni.

Van még egy megjegyzésem, mely azonban prózaibb természetű. A vidék sok részében ugyanis nagy hiány van pamut- és gyapottalmokban. Illetékes helyen azt állítják, hogy egy ily szövőgyár alapítása nagy kereskedelmi siker volna. Nos hát ha olvasói közül akad, ki eziránt érdeklődik, szívesen szolgálok felvilágosítással amennyire és a meddig tehetségem csak terjed. Szerencse fel!

Csanádmegye közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 8.

Csanádmegye törvényhatósága tegnap tartotta meg rendes évnegyedes közgyűlését, melyen a betegeskedő főispán helyett Meskó Sándor dr. alispán elnökölt.

Az ülés megnyitása után Szalay Dezső főszámvévő előterjesztette a törvényhatóság 1902. évi közigazgatási és gyámhatósági kiadásairól szóló költségvetést s ezzel kapcsolatosan a tisztviselői fizetések felemelése folytán előállott hiányok 1/2%-os megyei pótdadó útján való fedezésére vonatkozó, továbbá a közművelődési alapra megszavazandó 1/2%-os, — ugy a megyei nyugdíj alapra s a községi jegyzői nyugdíj alapra megszavazandó 1/2—1/3 százalékos pótdadók kivetésére vonatkozó javaslatokat, melyeket a törvényhatóság minden vita nélkül elfogadott.

A közigazgatási bizottságnak a közigazgatás elmúlt félévi állapotáról szóló jelentése, mely szerint a közigazgatás menete a múlt félvében teljesen zavartalan volt, tudomásul vétetett.

A közigazgatási bizottságba Dózsa Sámuel dr., P. Eckhardt Oszkár, Szentés Vidor, Lonovics Gyula, Nágel Vilmos szótöbbséggel választattak be, az esküdt bírósági lajstrom kiigazításához bizalmi férfiaknak pedig: Dózsa Sámuel dr., P. Eckhardt Oszkár és Návay Tamás küldettek ki.

Hervay István előadó hosszasan ismerteti a Makón létesíteni szándékolt Kossuth-szobor ügyét. Előterjeszti, hogy a belügyminiszter a vármegyét utasította, hogy azon határozatra vonatkozólag is hozzon érdemleges másodfoku határozatot, melyet Makó város képviselő testülete a szobor költségének megszavazása után 80 nappal később hozott. A miniszter leiratában jelezte, hogy a maga részéről helytelennek tartja Makó város képviselőtestületének azon eljárását, hogy a szoborra 32.000 koronát megszavazott a nélkül, hogy előbb a szobor felállítására nézve az előleges intézkedéseket foganatosította s így a költségekre vonatkozólag már előzőleg alapos tájékoztatást szerzett volna.

Az állandó választmány azonban ezen helytelenítés dacára ajánlja, hogy a városi képviselőtestület határozata hagyassék jóvá, mely

határozat a közgyűlés részéről is elfogadott.

Igen nagy és érdekes vitát provokált a közgyűlésen M.-Bánhegyes községnek a róm. kath. egyházi terheknek a politikai községre való áthárítása tárgyában hozott határozata s ez ellen Frakfurter és társai részéről benyújtott felebbezés, melyet Lávay Lajos dr. előadó főjegyző behatóan ismertetett.

Elsőnek Csécsy Miklós bizottsági tag szólalt fel, kijelentvén, hogy ő az állandó választmány javaslatát, mely a határozatot elfogadásra ajánlja, nem tartja elfogadhatónak és a felebbezőknek ad igazat. Az az állapot, ami M.-Bánhegyesen ez idő szerint fennáll, ellenkezik nemcsak korszellemünkkel, hanem a fenálló törvényekkel s különösen az újabban alkotottakkal, melyek világosan kimondják, hogy bármely felekezeti egyén más felekezeti adójával meg nem róható. M.-Bánhegyesen ennek dacára behajtatik a protestáns polgároktól a róm. kath. egyház adója. Miután ez nemcsak M.-Bánhegyesen, de az egész országban így van, kéri, hogy intéztessék az országához felirat a kérdés rendezése iránt. Az állandó választmány javaslatát semmiesetre sem fogadja el.

Nagy Károly bizottsági tag hasonló nézetben van. Ismeri az állapotokat. M.-Bánhegyesen 195 protestáns van, akiken behajtatik a róm. kath. egyház adója. Mégis midőn kérelmezték, hogy a község hasson oda, hogy gyermekeik saját vallásukban oktattassanak, kérelmükkel elutasították. Hasonlóképp, midőn azt kérelmezték, hogy egyik tanító protestáns legyen, kérelmükkel ismét elutasították. Ezen ok eredményezi, hogy a községben a két felekezet között békesség nincsen. Ő a maga részéről is elérkezettnek látja az időt, hogy e középkorba visszanyúló jogtalanságok elvégre orvosoltassanak. Hozzájárul Csécsy indítványához.

Többek hozzászólása után elnöklő alispán a kérdést szavazásra bocsátja, melynek eredményéhez képest a bizottság Csécsy indítványát 21 ellenében elfogadta s M.-Bánhegyes község határozatát feloldotta.

Tarnay Ivor előadó behatóan ismerteti az apátfalvai körállatorvos-választás történetét s ennek kapcsán előterjeszti az állandó választmány javaslatát, mely új választás elrendelését hozza javaslatba. Farkas Mór főszolgabíró jelenti, hogy a megválasztott körállatorvos állásáról időközben lemondott s így a választás megsemmisítése és új választás elrendelésére szükség nincsen s az ügy egyszerűen beszüntetendő volna. A bizottság az állandó választmány javaslatát fogadta el s az új választás megejtésével az alispánt bizta meg.

A lótenyésztési kerületek beosztása tárgyában az állandó választmány azon javaslata, hogy a tájfajta tenyésztés az egész megyére kiterjesztessék s ennek engedélyezéséért a földmívelésügyi miniszteriumhoz felirat intéztessék, egyhangulag elfogadott.

Az állandó bíráló választmány jelölést az 1902. évi legtöbb adótfizető bizottsági tagok névjegyzékének összeállításáról, mely szerint Molnár Ede Battonyáról a lajstromba felvételt, P. Eckhardt Oszkár makói bizottsági tag adója pedig felemeltetett, tudomásul vétetett.

Arad sz. kir. város törvényhatóságának átirata a fogyasztási-adó eltörlése, vagy minimumra való leszállítása iránt, továbbá Sopronmegye átirata az amerikai kivándorlás megakadályozása tárgyában, valamint Pancsova város törvényhatósági bizottságának, az állami tisztviselők fizetésének javítására vonatkozólag, az országgyűléshez felirat intézésére megküldött átirata elfogadott s hasonló felirattal támogatott.

Szabadka városának, a „homes teed” intézményének hazánkban való létesítése tárgyában küldött átirata véleményadás végett a Csanádmegyei gazdasági egyesületnek kiadott.

A villamossági részvénytársaság által a villamlámpák felállításakor, vagyis azok átvétele előtt, 1899. november hó 1-től—1899. december 10-ig teljesített próbavilágításért meg-

tagadó Makó városi képviselő testületi határozat jóváhagyott.

Makó városának a fogyasztási adópótlék kezelése tárgyában hozott határozata Börcsök Gergely felebbezése folytán a pénzügyminiszteriumhoz felterjesztett jóváhagyás végett.

A magyar-alföldi kéményseprők ipartársulatának a kéményseprési szabályrendelet megváltoztatására vonatkozó kérelme elutasított.

A közigazgatási tanfolyam hallgatói részére tett 300 korona alapítvány egyhangulag Molitorisz Bélának, a debreceni tanfolyam hallgatójának szavaztatott meg.

Dominus Davidné zálogháztulajdonos kérelmére a kamatláb 15%-ban határozott meg.

Ezek után a főszámvévő által előterjesztett kisebb utalványozások minden vita nélkül elfogadtattak, mire a közgyűlés községi ügyek elintézése után véget ért.

Tizennégy halott

a pincehelyi véres választáson.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 8

A pincehelyi véres választásról ma küldötte be Tolnamegye alispánja hivatalos jelentését a belügyminiszteriumhoz. E szerint a vérengzés sokkal nagyobb volt, mint azt a lapok írták. Nem hét ember halt meg a néppárt izgatásai következtében, hanem tizennégy. A sebesültek száma pedig harmincegy, kik közül többen élet-halál közt lebegnek.

A függetlenségi- és 48-as pártkörben óriási felháborodás van a pincehelyi vérengzés okozói ellen. A párt elhatározta, hogy minden erejével meg fogja akadályozni a néppárt féktelen lázításait s intézkedik, hogy a lakosságot megvédjék a mindenféle támadásoktól.

A f. hó 16-án végbemenő pótválasztás alkalmából a kerület minden egyes községébe egy-egy Kossuth-párti országgyűlési képviselő utazik le, akinek vezetésével mennek majd be a választók a kerület központjába. Intézkedett a párt, hogy a választópolgárokat katonaság kísérje el és vissza községeikbe, hogy elejét vegyék a vérengzésnek.

A kerületben a néppárti kortések még mindig bujtogatják a népet, de a függetlenül gondolkozó polgárság hűségesen kintart Rátkay László mellett, kinek megválasztása óriási többséggel, bizonyos.

A vármegye alispánja is intézkedett, hogy a választás napján kellő számú katonaság álljon a polgárok védelmére.

Schwetz József dr. választási elnök Tolnamegye központi választmányához ma terjesztette be a meghiusult választásról felvett jegyzőkönyvet, melyben a következőket adja elő:

„Még a választást megelőző napon mindkét párt bizalmi férfiai, ugy a közigazgatási hatóság közbenjöttével közös egyetértéssel megállapított a bevonulás és az elhelyezkedés kérdése. Dacára ezen kölcsönös megállapodásnak, már a bevonulás alkalmával is nehézségek merültek föl, a mennyiben a Szücs-párt a Rátkay-pártot annyira terrorizálta, hogy csakis katonai és csendőrfedezet mellett lehetett kijelölt helyükre bevezetni. Ezen terrorizálás különösen Pincehely községnek a Szücs-párt által kor- és némi különbség nélkül mondhatnánk fanatizált közönsége részéről oly nagy mértékben fokozódott, hogy a Rátkay-szavazókat községenként összegyűjtve, csakis katonai fedezet mellett lehetett a szavazóhelyiségbe és onnét helyükre

Aki az „Aradi Közlöny” részére egy előfizetést is szerez, az ingyen és bérmentve kapja kézhez Murai Károly humoros adomagyűjteményét.

visszakísértetni és még a katonai fedezet dacára is kivoltak téve a Szücs-pártiak részéről özönével érkező kődobásoknak, úgy, hogy többen meg is sebesültek.

Ezen zavargás egész napon át tartott, úgy, hogy a választási elnöknek jóformán egész idejét az özönével érkező panaszok elintézése és a rend fentartása érdekében szükséges intézkedések megtétele vette igénybe; a zavargások annyira fokozódtak, hogy a választási elnök délután 2 óra előtt ujabbi erős karhatalom kirendelése végett volt kénytelen a központi választmánynak sürgönyözni, mert a jelenlevő csekély számú katonaság és 10 csendőr a rend fentartására elégtelennek bizonyult. Ezen karhatalom-erősbbítés azonban időre be nem érkezett. Mindezek dacára a rendet, bár nagy erőfeszítések árán, de fentartani lehetett mindaddig, míg 3 óra tájban a csendőrség önvédelemből, saját felelősségére, a választási elnök tudta és beleegyezése nélkül 15-20 lövést tett a nép közé, mely lövéseknek — sajnos — áldozatai is lettek.

Ezen esemény az amugy is fanatizált tömeget oly nagy izgatottságba hozta, hogy a közrend a legnagyobb erőfeszítések árán sem volt többé fentartható. A fölizgatott tömeg, különösen *Pincehely községnek apraja-nagyja betódult az I. számú szavazó helyiség udvarába, benyomult a választási helyiségbe magába* és oly veszélyes magatartást mutatott, hogy a választási elnök, ugyis mint a szavazatszedő bizottság elnöke, a szavazást az I. számú küldöttségnél 4 óra 20 perckor felfüggeszteni volt kénytelen. A szavazás felfüggesztése dacára és dacára annak, hogy a választási elnök a szavazóhelyiség udvarát a lovassággal kiürítette, az izgatottság csak fokozódott, betódult, benyomult az izgatott és legnagyobb részint ittas tömeg a szavazóhelyiség folyosóira, hová a lovaskatonaság nem férhetett, és ott nemcsak zajongott és a választás beszüntetését követelte, hanem a szavazóhelyiséget magát is megostromolta, oda köveket kezdett bedobálni, melyeknek egyike a szavazatszedő küldöttség helyettes-elnökét, dr. Piringer Józsefet találta és fejét meg is sebesítette.

Ezen esemény után a választási elnök belátva azt, hogy a csekély karhatalom mellett a bizottsági tagokat és a választási iratokat ép-ségben tartani csakis a fegyverek igénybevételével lehetett volna, de mivel a küldöttség egyik tagja máris megsebesült és a csendőrség vezetője is kijelentette, hogy nemcsak a rendet fentartani, de még az életbiztonságot megóvni is képtelen, de miután a Rátkay-párt szavazói ekkor már szétszórva, a községből menekülni voltak kénytelenek, a választási elnök, hogy a karhatalom csekély volta miatt amugy is célra nem vezető további vérengzést elkerülje, a törvényben előírt két órát betartani képtelen volt, miért is az egész választási eljárást 5 óra 5 perckor felfüggesztette, mert ha ezt nem teszi, úgy a küldöttségi tagok életét, valamint a szavazó iweket megmenteni nem lehetett volna.

Az izgatottság mérvét legjobban mutatja az a körülmény, hogy a küldöttség csakis teljes katonai és csendőrfedezet mellett vonulhatott el a községhezától és még ezen teljes kíséret dacára is a tömeg kétszer támadta meg, kövekkel dobálva, úgy, hogy a csendőrség már ismét készenlétbe helyezkedett és csakis így sikerült a küldöttségnek a vasutállomásra, és onnét, felhasználva az első vonatot, Hőgyészre menekülnie.

De bizonyítja az izgatottság mérvét és a helyzet veszélyes voltát az is, hogy a Rátkay-választókat a tulizgatott, kimondhatatlanul rakoncátlankodó és többé meg nem fékezhető

tömeg teljesen széjjelzörta és azok kerülő utakon, életveszéllyel bujkálva, menthették csak meg életüket.

A küldöttségek Pincehelyen munkájukat be nem fejezhetvén, Hőgyészre menekültek, melynek eredménye, hogy a választási eljárás felfüggesztéséig feljegyeztetett mindössze 1814 érvényes szavazat, melyből Rátkay Lászlóra 1084, Szücs Józsefekre pedig 780 szavazat esett.

A központi választmánynak intézett jelentésében kiemeli az elnök a pincehelyi vasuti állomás és a vonatkiszérő vasuti tiszték dicséretes eljárását, a kik saját felelősségükre, a menetrendtől eltérőleg szivesek voltak egy külön vonatot indítani és ez által lehetővé tették azt, hogy a Rátkay-párti szavazók, úgy a bizottság elmenekülhetett és ez által sok emberéletet megmenthettek.

A központi választmány helyeslőleg vette tudomásul Schwetz eljárását, hogy a választást a további vérengzés elkerülésére felfüggesztette illetve beszüntette.

Rátkay Lászlót a pincehelyi választás szomorú fejleményei ugyszólván teljesen megtörték. Az ő szelid kedélyét és poéta lelkületét igen fájdalmasan érintik a történetek. Rátkay arra is gondolt, hogy a történetek után nem is lép fel, pedig megválasztatása egészen biztos. De pártja ragaszkodik Rátkayhoz és újból való felléptetését feltétlenül kívánja. Rátkay meghajol a kerület választói nagy többségének kívánsága előtt és elfogadja újból a jelöltséget. Rátkaynak ezen elhatározását hívei nagy lelkesedéssel fogadták.

Üsd vissza!

(Aki megverte a tanítót.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 8.

A múlt év végén sokat irtak a lapok egy eset kapcsán arról a kérdéstről, vajon szabad-e a tanítónak botot használni az iskolában, vagyis hogy helyén való-e a testi fenyíték alkalmazása egy hanyagabb, makacsabb természetű gyermekkel szemben.

Voltak, a kik a testi fenyíték alkalmazásának jogosultságát vitatták, viszont olyanok is voltak, a kik hevesen tiltakoztak az ellen, hogy a tanító az iskolában a nevelésére és gondjaira bízott gyermekeket megverhesse. Ha mégis megtenné ezt a tanító, a gyermek atyja helyesen teszi, ha a tanítót vissza üti. Így keletkezett az a száló ige „Üsd vissza!“

Az eset, a mely ezt a kérdést felvetette, Budapesten történt és következő volt:

A múlt év december hó 5-én délután *Boschán József* magánhivatalnok 7 éves fia sirva panaszkolta el otthon, beteg, ágyban fekvő atyjának, hogy tanítója, *Bartalus István* a Dohányutcai elemi iskolában megpofozta azért, mert könyvét otthon felejtette.

A gyermek atyja, a ki ugyan betegen fekküdt, a gyermek sirására annyira dühbe jött, hogy kikelt az ágyból s elrohant az iskolába. Itt aztán *Bartalus István* tanítót, bent a tanteremben, előadás közben, a gyermekek szemelátára arcul ütötte. A feldühösödött ember még egy-két iskolai szolgának is adott egynehány ütést, a kik őt megakarták fogni. A budapesti kir. törvényszék a feljelentés következtében megejtett vizsgálat után két rendbeli hatóság elleni erőszak büntette címén emelt vádat *Boschán* ellen, a kit a törvényszék is vád alá helyezett.

Ma tárgyalta ezt az ügyet a büntető törvényszék *Agorasztó* bíró elnöklete alatt. A tárgyaláson a vádlottat *Bródy Ernő* dr. védte, a

vádat pedig *Böhm* Alajos dr. ügyész képviselte.

A vádlott kihallgatása folyamán beismerte, hogy arcul ütötte a tanítót, de ezt azért tette, mert ez, az ő, gyenge angolkóros gyermekét úgy arcul ütötte, hogy az ü és nyomai még otthon is meglátszottak a gyermekén. Ez izgatta őt fel annyira, hogy dacára 39 fokos lázának, hirtelen kiszállt az ágyból s elment elégtételt szerezni fiának bántalmazásáért. Megjegyezte, hogy a részletekre nem emlékszik, mert a düh annyira elfogta volt, hogy állapota az önkivüliség határát érintette. Panaszos tanítónak azon vallomását, hogy még kést is rántott volna, tagadta.

Bartalus István tanító kihallgatása következett. A kis *Boschán*-fiu a múlt év december 5-én a magyar nyelvtani órára nem hozta el könyvét. Ezért ő kiszólítván a padból s fejénél „meglóditva“, hazaküldte érte.

— Megütötte?

— Nem.

— Feledékeny gyermek volt a vádlott fia?

— Igen.

Mikor a gyermek visszajött, beült a padba. Kevés vártatva egy ur jött be feltett kalappal a terembe. Azon hiszemben, hogy a látogató iskolaszéki tag, széket tolt elébe s üdvözölni akarta, de ebben a pillanatban a belépő ur, aki *Boschán* volt, arcul ütötte. Az ütés után pedig kést rántott elő a mellényzsebéből. A gyermekek sivalkoddak, s egyrészt kirohant az igazgatónak jelenteni az esetet. Ő azonban nyugodtságot erőltetve tovább folytatta az előadást s igyekezett a gyermekeket lecsöndesíteni. Mikor az igazgató bejött, akkor már *Boschán* nem volt ott.

Ezután a tanúk kihallgatása, majd a perbeszéd következett. Késő este hirdette ki a törvényszék elnöke az ítéletet, *Boschán* a törvényszék hatóság elleni erőszak miatt három havi fogházra ítélte. *Boschán* felebbezett.

TÁVIRATOK.

Az amerikai nagy csatorna.

London, október 8. A *Daily Chronicle*-nak azt jelentik Washingtonból, hogy az angol és az amerikai kormány megegyezésre jutott egymással a közép-amerikai csatornára vonatkozó új szerződés feltételeire nézve. A megegyezés szerint a *Clayton-Bulver*-szerződés hatályát veszti és Amerika kizárólagos jogot nyer a csatorna építésére. A csatorna valamennyi nemzet hajói számára ugyanazon feltételek mellett lesz nyitva, de csak béke idején lesz semleges, ellenben háboru idején Amerikának joga lesz minden érdekében álló intézkedést megtenni. *Roosevelt* elnök a nevezett lap szerint oda fog hatni, hogy a szenátus mielőbb elfogadja a szerződést.

Roosevelt politikája.

London, október 8. A *Times*-nak jelentik New-Yorkból: *Roosevelt* elnök alabamai szövetségbíróvá *Jones* volt alabamai kormányzót nevezte ki, a ki demokrata, de ellenfele *Bryan*-nak. *Roosevelt* állítólag azt mondta, hogy *Jonest* politikájára való tekintet nélkül nevezte ki, mert őt tartja legalkalmasabbnak erre az állásra és ugyanígy fog eljárni más állások betöltésénél is. A *Times* azt mondja, hogy ha *Roosevelt* így fog eljárni, fel fogja igaztani a republikánus szenátorokat.

Osszevagdalt magyargyűlölő.

(A szászrégeni kard-akció.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 8.

Táviratilag már jeleztük, hogy Szász-Régenben egy csendőrtiszt halálra sebzett egy rakoncátlan szász mészárosot. Az esetről most tudósítónk a következőket írja:

Szászrégenben rég fel van dulva a békés viszony a magyarok és szászok között. Kisebbségi összejutások a faji gyűlölet miatt nap-nap után történnek s annak okai azok, kik a nemzetiségi gyűlöletet az eddig békés lakosság közt elhintették, azt táplálják és élesztetik. Ilyenek közé tartozik különösen Schuller városi aljegyző, akinek magyar állam-ellenes nézetei ismeretesek. A csendőrtiszt magtámadása is jóformán az ő műve volt. Ez az eset így történt:

Agh Béla csendőrhadnagy csütörtökön este több barátjával, otthonról a Scholz-féle vendéglőbe ment s ott csendes borozgatás között beszélgetve töltötték el az időt éjfélig. Ekkor hazafelé indultak, de utközben a még nyitva lévő városi vendéglőbe tértek be.

Itt egy másik asztalnál a magyarfaló Schuller városi aljegyző és egy Mühsam nevű, általánosan házsártos, verekedő természetűnek ismert mészáros ültek.

A csendőrtiszt és társai muzsikáltattak maguknak, természetesen jóféle magyar-nótákat s ez nagyon bánatotta a két szász, mert heves kifakadásokat tettek a magyarok ellen és válogatlan kifejezéseket használtak minden magyar emberre. Mikor pedig látták, hogy a békés mulatozókat, akik különben rögtön tisztában voltak a kötekedő szándékkal, ez nem zavarja, Mühsam, a rettenetes kiugrott a szoba közepére s mellét verve ordította:

— Hadnagy ur, jöjjön velem pábajozni, mert én ma verekedni akarok!

Majd odarontott bőszen a csendőrtiszt asztalához. A megtámadott tiszt nagynehezen lerázta magáról a házsártos mészáros s látva a tulizgatott hangulatot, elrendelte a vendéglő bezárását. Amig ezek történtek, Schuller aljegyző elküldött a város legveszedelmesebb verekedője és minden verekedés vezére, Goldner Vilmos timár-legény után. A hívásra Goldner megjelent. Almából költötték fel, de Goldner mindig felkelt, ha verekedésről volt szó.

Mikor látta, hogy éppen távozni készülnek, elkiálja magát:

— Gyáva, aki elmegy!

A csendőrtiszt látva a készülődő nagy veszedelmet, egyik társát rendőrrért, másikat csendőrökért küldte. Ezalatt a vendéglős zárórát csinált, a duhajok kivonultak csak Agh hadnagy maradt a teremben. Kis idő múlva ő is távozott onnan oly szándékkal, hogy hazamegy. Ekkor lehetett reggel öt óra.

Könn azonban leste a híres verekedő Goldner és egyszerűen mellen ragadta a csendőrhadnagyot s felelősségre vonta a szászokra tett állítólagos gyalázó szavai miatt. A megtámadott hadnagy mentette magát, hogy ő ilyeneket nem mondott s azonközben figyelmeztette, hogy eressze el, mert ha nem, kénytelen lesz keresztülvágni. A veszedelmes ember azonban nem tágitott, mire a csendőrtiszt kardot rántott és azt hátratéve tartotta kezében.

Erre Goldner befutott a kapu alá s alig egy perc múlva hatalmas fütykössel támadta meg újból a tisztet. A tiszt ellökte magától, mire Goldner rettenetes dühében a botot fel emelte, hogy vele ellenfelét leüsse, de abban a pillanatban szétvágott fejfel terült el a földön.

Goldner még vagy kétszer magpróbálta leütni a csendőrticztet, de Agh hadnagy, aki el-

lenfelőtől másképp menekülni már nem tudott, mindanynyszor kardcsapással verte le támadóját.

Goldnernek azután életveszélyes sebeit kimosták, s orvosa elrendelte, hogy a marosvásárhelyi közkórházba szállítsák. Agh Béla csendőrhadnagy az esetről távirati értesítést tett a felettes hatóságához és kérte maga ellen a fegyelmi eljárás megindítását.

Schuller és társai akik tulajdonképen okozói voltak a dolognak s a kik a szerencsétlen Goldnert almából felkeltették és a hadnagy megtámadására felbították, természetesen kezeket oldottak.

Száz korona miatt.

(Egy postatiszt öngyilkossága.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 8.

Temesvárott a mehalai országuton egy szerencsétlen postatiszt önmaga ellen fordította a gyilkos fegyvert, mert hivatalában száz koronányi tévedés csuszott a számadásai közé.

Száz koronáért egy emberélet! Mily kegyetlen játéka a sorsnak. Egy minden tekintetben tisztességes, kötelességtudó tisztviselő és példás családapa dobja el önszántából fiatal életét, mert becsület nélkül, vagy csak meggyanusított becsülettel is kin neki a további élet.

Pedig hát be volt bizonyítva a tévedés. A vétkes rosszakaratnak még nyoma is ki van zárva cselekedetéből. De mind hiába, a gyanut az ember lelkéből kiirtani lehetetlen és ez a tudat adta a szerencsétlen ember kezébe a gyilkos fegyvert.

Az öngyilkosságról tudósítónk az alábbiakat jelenti: Wetzler Miklós 39 éves, nős, postatiszt, tegnap délután 5 óra tájban a mehalai uton egy terebélyes akácfa alatt forgópisztolyal kétszer főbe lőtte magát és azonnal meghalt.

Az öngyilkosságot először egy arra haladó dohánygyári munkásnő vette észre, ki nyomban jelentést tett az esetről a rendőrségnél, melynek részéről Papik Gyula fogalmazó és Rédei Gyula rendőrbiztos csakhamar megjelentek a helyszínén, de már csak a halál beálltát konstatálhatták.

A kerületi orvos intézkedésére a holttestet beszállították a belvárosi temető halottas kamrájába. A halott zsebeit kikutatván, nála semminemű irást, vagy levelet nem találtak, mely az öngyilkosság okára világot vetne. Találtak nála 9 korona 42 fillér készpénzt, más semmit.

Az eddigi nyomozás folyamán csak annyit sikerült megállapítani, hogy a szerencsétlen ember, ki a főpostánál az utalvány feladási pénztárt kezelte, néhány nappal ezelőtt 100 korona tévedésnek jött nyomára, melynek okát, dacára szorgos kutatásainak, nem sikerült kiderítenie.

A szerencsétlen postatiszt, ki azonnal jelentést tett a hiányról főnökének, azóta a kínok kínját állotta ki. Kétségbeesése még növekedett, fegyelmitől félt. Lelkét mardosta a fájdalom, mert abban a hiszemben élt, hogy ő most már becsutelen. Előjárói talán sikkasztónak tartják, miért talán el is fogja vesztelni kenyérét.

Tegnap délben sirva panaszoalta el baját a feleségének, ki hízogó szavakkal igyekezett enyhíteni borzasztó fájdalmán. Nem használt. A szegény ember csaknem megőrült határtalan kétségbeesésében. Két órákor elment hivatalába s azt mondotta nejeének, hogy ma ne jöjjön érte, mert ugysem fogja őt találni.

Ugyis történt. Kévéssel 5 óra után egy rendőr vitte meg először a lesujtó hirt a szerencsétlen asszonynak. A hitves fájdalma leirhatatlan volt. Kétségbeesésében ruháját s haját tépte, majd pedig ájultan rogyott az egyik elősiető szomszédnő karjaiba.

Wetzler végzetes tettével feleségét és két kiskorú gyermekét a legnagyobb nyomorba sodorta. A szerencsétleneknek nyugdíj jogosultságuk sincsen, mert az elhunyt még nem töltötte be tizedik szolgálati évét. A család iránt városszerte nagy részvét nyilvánul.

MULATSÁGOK.

(=) Szüreti multság. Az aradi iparosifjuság önképző egylete vasárnap, október hó 13-ikán szüreti multságot rendez a Vass-vendéglőben. Belépti-díj: család-jegy 1 kor. 80, személy-jegy 80 fillér.

A választások.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 8.

A választási harc végéhez közeledünk, Ma Félegyházán és Brassó két kerületében volt, holnap, csütörtökön Zentán és Csongrádon lesz képviselőválasztás s azután már csak a pótválasztások következnek.

Huszonhárom kerületben lesz pótválasztás, ami a kortesháborúság izgalmainak megújulását jelenti, annál is inkább, mert a néppárt teljes falánksággal veti most magát minden kerületre. Nagyon fáj a néppártnak, hogy vérmes reményeiben csalatkozott és aránylag kevés hive jutott be a parlamentbe. Most szeretnék a csorbát kiköszörülni, ami azonban aligha fog sikerülni.

A mai napig négyszáznyolc kerületben ment végbe a választás és háromszázkilencvenhárom mandátum sorsa már végleg eldőlt. *Kétszázhetvenhárom kerületben győzött a szabadelvűpárt*, hetvenötben a *Kossuthpárt*, tizenkilencben a *néppárt*, kilencben az *Ugronpárt*, tizenkettőben *pártonkívüliek*, hatban *nemzetiségiek* választottak s Vázsonyival egy mandátummal a *demokraták* is bevonultak a t. Házba.

Tisza és a nagyváradiak.

Nagyváradról írják lapunknak: Tisza Kálmán bukása a szenzációs konzekvenciák egész sorát igéri. Ezek között nem a legkisebb, hogy Hlatky Endre, a nagyváradi szabadelvűpárt elnöke állásáról lemond. A szabadelvűpárt verecsége természetesen e lemondás oka. Hlatky sok jó akaratral, de nem sok szerencsével intézte a párt ügyeit, a most lezajlott választás pedig lehetetlenné tette, hogy továbbra is a párt élén álljon. A csatát veszített vezérnek mennie kell.

Azok a hírek és kombinációk, melyek szerint Tisza Kálmán a nagyváradi bukás után nem vállalna többé mandátumot, aligha fognak valóknak bizonyulni; egyszerűen azért, mert Széll Kálmán miniszterelnök az, aki nem akarja, hogy Tisza Kálmán a parlamentből kimaradjon.

Egészen hiteles forrásból értesül a P. Napló, hogy Széll Kálmán miniszterelnök, aki szombaton este a nagyváradi választás óta először találkozott Tisza Kálmánnal a szabadelvű klub irodájában, ahol mindketten a választások eredményéről tudakozódtak, teljes indignációját fejezte ki a nagyváradi választás felett s csaknem szemrehányást tett Tisza Kálmánnak, hogy őt a helyzetről idejekorán nem értesítette.

Tisza Kálmán az ő kedélyes humorával vallotta be, hogy arról, ami Nagyváradon tör-

tént, neki sem volt előzetesen sejtelve s csak a választás napján értesült azokról a kortesfogásokról, melyekkel a választók nagy részét a szavazástól távoltartani tudták. A beszélgetés vége az volt, hogy Széll Kálmán miniszterelnök biztosította Tisza Kálmánt, hogy *az első üresedések egyikét okvetlenül Tisza Kálmánnak fogja fölajánlani a szabadelvűpárt, amit Tisza Kálmán, habár hozzátette, hogy „vele ne törődjenek”, nem utasított vissza.*

A félegyházi választás.

Félegyházán — mint tudósítónk táviratozza — ma ment végbe a képviselőválasztás. Itt is igen érdekes volt a helyzet, akár csak Gyulán, azzal a különbséggel, hogy itt nem a Kossuth-párt ütközött meg a klerikális Ugron-törödéssel, hanem a néppárt.

Három jelöltre szavaztak. Ezek egyike a régi képviselő: *Holló Lajos*, aki tudvalevőleg Ugron párti. A néppárt *Buzáth Ferencet*, a híres patikust léptette fel, akinek jelölés nem jutott másutt. Harmadik pályázónak *Bokányi Dezső* jelent meg a láthatáron szocialista programmal.

A választási küzdelem rendkívül elkeseredetten indult meg. A néppárt sötét lovagjai már hónapok óta a kerületben csatangolnak, hogy a választó polgárságot megdolgozzák. Ebben Holló hívei sem maradtak vissza s a két testvér-párt derekasan leszedte egymásról és egymás elöl mindazt, amit csak leszedhetett. Itt van a néppárt egész vezérkara: *Zichy Nándor* gróf fő-generális, *Molnár János* apát, *Major Ferenc*, *Kálmán Károly* stb.

Délelőtt 11 órakor a szavazás így állt:

<i>Holló Lajos</i>	60
<i>Buzáth Ferenc</i>	50
<i>Bokányi Dezső</i>	30

Délután sokkal élénkebben ment a szavazás és belenyúlt az éjszakába. Ejjeli 12 órakor még javában szavaztak a választók. Ekkor *Hollónak 250 abszolút többsége* volt. Valószínű, hogy ő fog győztesnek kikerülni a csatából.

A brassói küzdelem.

A mint már jelentettük, a brassói képviselőválasztást e hónap 2-áról mára halasztották. Ennek a belügyminiszter által is jóváhagyott halasztásnak az volt az oka, hogy a központi választmány több magyar választó beadványa folytán az utolsó órában nyert tudomást arról, hogy számos választó — nemzetiségre való tekintet nélkül — kimaradt a választók névsorából, akiknek a névsorba való fölvételét a központi választmány annak idején felszólamlás folytán elrendelte volt. A választmánynak e teendővel megbízott közege pedig a végleges névsor összeállítása alkalmával ezeket a neveket azért nem vezette be, mert a jegyzőkönyv, amely a felszólamlásoknak a központi választmány által való elintézését tartalmazta, a magyar királyi Kuriától, ahova az a központi választmány határozatai ellen beadott fölfolyamodásokkal együtt felterjesztetett, a kuria határozataival együtt nem érkeztek vissza.

Ez volt az oka annak is, hogy a névsort azonnal nem egészíthették ki mindaddig, míg a jegyzőkönyv, amelyet távirati megkereséssel haladéktalanul lekértek, meg nem érkezett. A Kuria e megkeresésre rögtön leküldte ugyan a kérdéses jegyzőkönyvet, de mindez az utolsó órában történvén, a választást már el kellett halasztani.

Brassó két képviselőt küld a parlamentbe. Az első kerületet eddig *Brennerberg Gyula* pártönkivüli, a másodikat *Hinte Ernő* ugyancsak pártönkivüli képviselt. A mostani választásnál *Brennerberggel* szemben fellépett *Vajna Gábor*

dr. szabadelvű és *Korody-Lutz* pártönkivüli, *Hintz-zel* szemben pedig *Réthy Lajos* szabadelvű programmal.

Késő éjjel jelentik telefonon, hogy a második kerületben *Hintz 130 többséggel győzött*. Az első kerületi választás eredményéről lapunk zártáig nem érkezett hír.

Hock-e vagy Springer?

Budapestben a IX. kerületben *Hock János* és *Springer Ferenc* dr. szabadelvű-pártiak között október hó 17-én lesz a pótválasztás.

A kisebbségben maradt Kossuth-párti jelölt, *Tompa Antal* levelet intézett a 48-as párt elnökéhez, *Kossuth* Ferenchez, a melyben megkérdezte, melyik jelölthöz csatlakozzanak az ő választói, *Hockhoz-e*, avagy *Springerhez?*

Kossuth — mint lapunknak táviratozzák — ma felelt a levélre. Kijelenti, hogy a függetlenségi érzelmű polgárok elvi ellentétéknél fogva sem az egyik, sem a másik kormánypárti jelölthöz nem csatlakozhatnak, ha azonban egyénileg gyakorolni akarják választói jogukat, ezt külön-külön megtehetik. Azokra a Kossuth-párti választókra, kik szavazni fognak, bizonyára döntő lesz az a körülmény, hogy *Springer Ferenc* dr. *kevéssel a választások előtt hagyta ott a Kossuth-pártot* s lépett be a szabadelvű-pártba. *Kossuth* Ferenc reményli, hogy már csak ebből a szempontból sem fognak a Kossuth-pártiak reá szavazni.

Igy állván a dolog, minden valószínűség szerint *Hock János* lesz a győztes, mert *Tompa Antalnak* 450 szavazója volt, akik most *Kossuth* Ferenc levele értelmében *Hock Jánosra* szavaztak s így a választás sorsát eldöntik.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: *Model*, operette. (Páratlan bérlet.)
Csütörtök: *Egy katona története*, színmű. (Páros bérlet.)
Péntek: *Edes otthon*, bohózat. (Páratlan bérlet.)
Szombat: *Edes otthon*, bohózat. (Páros bérlet.)

* **Virágcsata.** Négy év előtt kaszadarab volt a *Virágcsata*. Ma este alig husz ember ült a földszinten. Hja változnak az idők és — új darabot kérünk, ez a helyzet szignaturája. Négy év előtt *Rontal Boriska*, *Inkei Giza* ebben a darabban aratták legnagyobb sikereiket. Ma *Felhő Rózsi* és *Arkossynéről* nem mondhatjuk ugyanezt. Nem volt élet a színpadon, de értjük, hogy miért. Mert a mikor üres a ház, bizony a színésznők- vagy színészeknek sincs nagy kedvük az üres zsöllyeknek játszani és énekelni. Azután az énekkar a zenekarral hadilábon van, hol az egyik, hol a másik duzzog s igyekszik megszabadni egymástól. A vége pedig a versengésnek az, hogy a közönség szalad meg. Hét énekesnője van most a társulatnak s mégis a naivát énekeltek. Ez is furcsa egy kicsit. Ily körülmények között nem csoda, ha az előadásnak kevéssel kilenc óra után vége volt s a *Virágcsatából* az ellenfelek békülés és győzelem nélkül távoztak a harc színhelyéről.

— k. s. —

* **Makó Lajos**, a debreceni színház új igazgatója erősen szervezi társulatát. *Komjáthy* társulatának tagjai közül már szerződtette *Karacs Imrét*, a jeles tenoristát, továbbá tárgyalásokat folytat *Kiss Irénnel*, kit szintén szerződtetni akar. *Makó* a társulat jelenlegi tagjai közül mást nem szerződtet.

* **A győri színház megnyitása.** Győrben szombaton nyílt meg a téli szezon. Az új igazgató, *Balla Kálmán*, *Jókai Mór* *Helvita* című színművét adta elő megnyitónak, szép kiállításban és összevágó, jó előadásban. A győri közönség nagy szimpátiával fogadta az új társulatot. Október 6-án gyászünnep volt a színházban. *Szatmáry Lajos* elszavalta *Abrányi* Emil alkalmi költeményét.

Gyilkosság zászlórúddal.

(A rácalmási választás epizódja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 8

Főlháborító gyilkosság borított gyászba egy budapesti kereskedő családot, melynek tagjai becsült, tisztelt szerepet visznek a fővárosi társadalomban. Maga a halálos eset, melyről egy rövid táviratban már megemlékeztünk, Rácalmáson történt, a képviselőválasztás alkalmával, még pedig olyan körülmények közt, amelyek kétségtelenül igazolják, hogy a meggyilkolt ember, *Günsberg Mór* Iváncsa községbeli lakos fölbujtott néppárti merénylők áldozata lett. Az eset részletei ezek:

A duna-adori járásban rendkívül heves küzdelem folyt már hetekkel a választás előtt a Kossuth-párt és a néppárt között. Rácalmáson a kerület székhelyén hágott az izgalom tetőpontjára. Különösen *Csucs István* odaváló katolikus káplán izgatta a népet a zsidó-párt ellen. Így nevezték a Kossuth-pártot. A választás napján kiadták ezt a jelszót:

— Ma még eszünk zsidó pecsenyét!

Zászlónyélnek nem a fenyőfanyeleket osztogatta, hanem erős, vastag dorongokat, tölgyfahusángokat látott el zászlóval. *Csucs* különösen *Günsberg Mór* iváncsi földbérlőre, miat a Kossuth-párt leglelkesebb kortesére uszította a népet. *Günsberg*, aki megyebizottsági tag és igen kedvelt ember volt azon a környéken, már az előző választás idején is döntő szerepet vitt, az általa vezetett szavazókkal dönt el a választás sorsa. Most is *Günsberg* volt az iváncsai lakosok-vezérembere és bizalmi férfia s vitte a 84 odaváló választót, akik mind a Kossuth-párt jelöltjére adták le a voksukat.

A néppárt verességet is szenvedett s a bőszi harc végén fölhangozott a vezényszó:

— No, most előre a zászlórudakkal!

A legyőzött tábor emberei az est homályában lesbe álltak a bokrok mögött és az árokban; közáporral fogadtak minden kocsit, minden hazatérő Kossuth-pártit. Több embert nyomorékká tettek egész életére; egy nyolcesztendő kis lányt úgy ütött fejbe a repülő tégladarab, hogy *menten szörnyet halt*.

A Kossuth-párt bizalmas vacsorát rendezett a győzelem öröme s oda igyekezett *Günsberg Mór* is. Rajta kívül még ketten ültek a kocsin, egy környékbéli földbirtokos és a vasuti állomásfőnök. *Günsberg* a közepén ült. Utközben egy árokból előugrott négy suhanc, föltartoztatták a kocsit s *Günsberg*et fejbevágták egy zászlórúddal. A szerencsétlen, fületővén érte a hatalmas ütés, úgy, hogy megrepedt a koponyája s másfélóra múlva meghalt.

Az esetről táviratban értesítették az áldozat budapesti rokonait, első sorban az öccsét, *Gellért Zsigmondot*, kinek az Erzsébet-körút 51. számú házában nagy fűszerüzlete van. Gellért azonnal leutazott Rácalmásra s a gyilkosságot követő napon eltemette bátyját Duna-Adonyban.

*Günsberg*et szép fiatal neje és két kis gyermeke gyászolja. Öszinte részvételt vannak irántuk az egész megyében, mert *Günsberg*et, aki igen jó ember volt, mindenki szerette.

A csendőrség különben megindította a nyomozást, mely azonban eddig eredménytelen, noha vagy nyolcvan gyanús embert vallattak már. A család sem nyugszik bele, hogy a gyilkosok büntetlenül elmeneküljenek és nagy összeget tűzött ki a nyomravezetőnek.

HIREK.

A választások örültje.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 8.

Igen lármás uri vendége érkezett ma a szegedi Tisza-szállónak. Sokat beszéltek, de nem volt benne értelem. Csak azt lehetett kiérteni belőle, hogy a jövevény valami csodálatosan tudós professzornak tartja magát és egyáltalán nincsen megelegedve a most lefolyt képviselőválasztások eredményével. A bejelentő lapon pedig a következőkben jegyezte föl a 38—40 éves férfit a teljes címet:

Professzor. b. u. k. Hofrath Mark Deutsch.

Csakugyan valami nagy tudós. De aztán látták, hogy nagyon beteg a nagy tudós. A szálló bérlője a feltűnő vendégről azonnal jelentést a rendőrségnél és meg is állapították, hogy a vendég tébolyban szenved. Találtak a szobájában egy levelet, amelyet az imént irt a királyi őfelségéhez.

A megbomlott agy szomorú produktuma ez a levél, melyben az írója a királynak jelentést tesz a képviselőválasztásokról, melyekkel nincs megelegedve, mert ő az abszolútizmus hive, az uton is mennyi részeg kortest látott, pfuj! Majd a királyt felséges bácsinak titulálván, azzal ajánlja magát, hogy áldja meg a magyart, aztán aláírja a nevet és vagy tíz nagy hivatali állását és különféle rendjelét nevezi meg a szegény...

Bevitték szép szerével a kórház megfigyelő osztályába s miután a nála talált írásokból valószínűnek látszott, hogy a beteg ember szabadkai, ide sürgönyöztek és meg is jött a válasz, hogy Deutsch Márkus tényleg oda való, a nővére fog utána menni Szegedre, hogy gondoskodják a szerencsétlen embernek valamely tébolydába való felszállításáról.

Borzalmas gyilkosság a fővárosban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 8.

Budapesti tudósítónk jelenti, hogy a főváros IX. kerületében ma borzalmas gyilkosság történt.

Kohn Lajos budapesti tej-nagykereskedő ma reggel 1000 liter tejjel elküldte Vitéz Mihály nevű kocsisát vevőjéhez a mindennapi tejszállítmány kihordására, megbízván őt egyúttal a pénzbeszedéssel is. A kocsis azonban utjáról nem érkezett meg a rendes időben, úgy, hogy gazdája a délutáni órákban több vevőjét megkérdezte, hogy volt-e ott Vitéz a pénzért s elvitte-e a tejet.

A megkérdezettek sem tudtak felvilágosítást adni a kocsis hollétéről, mire Kohn az esetet már a rendőrségnek akarta bejelenteni. Ebben a pillanatban kérdezte meg telefonon Goldmann István tejkereskedő Kohnt, hogy kifizetheti-e a kocsinak a tej-szállítmányának, tejes-kannáknak és a kocsinak az árát, mert a kocsis az egész felszerelést el akarja ő neki adni.

Kohn azt felelte volna, hogy a kocsiat azonnal fogják le és adják át a rendőrségnek, addig is, míg ő oda érkezik. Az árusító kocsis azonban neszét vette a dolognak s hirtelen elhajtatott a Goldmann István üzlete elől.

Kohn most villanyosra ült, hogy a városban fel-s alá járván, az utcákon valahol elcsipje kocsisát. Az Üllői-uton tényleg megpillantotta a száguldó kocsiját, rajta azonban nem az ő kocsisa, hanem egy idegen alak ült. Megrohanták a kocsiat, lefoglák az erősen védekező barna köpenyes alakot s a IX. ker. kapitányságra kísérték, ahol vallatóra fogták.

Hosszas tagadások után az elfogott alak

bevallotta, hogy Pöttös Mihálynak hívják s hogy 21 éves, nőtlen, foglalkozás nélküli kőműves. Egy mesét mondott el arról, hogy a tejeskocsi hogyan jutott birtokába. Azt állítja, hogy a reggeli órákban találkozott Vitéz Mihálylyal, a kinek régi cimborája ketten együtt lementek a Klein-féle korcsmába, ahol 4 liter bort ittak meg.

Részegségükben — ugymondja Pöttös, — elhatározták, hogy a tejet, kocsiat-lovat eladják s az árát megisszák. Felültek a kocsi s a Ferenc József-hid felé hajtottak. Utközben azonban Vitéz leszállt a kocsi s azt mondta, hogy ő visszamegy a korcsmába aludni, mert álmos, óráját és pénzét Pöttösre bízta, aki a megállapodáshoz hiven épen el akarta adni a kocsiat, mikor az Üllői-uton elfoglák. Arról, hogy Vitéz hovalett, nem tudott felvilágosítást adni Pöttös.

— A továbbiakra nem emlékezem — mondta — magam is be voltam rugva.

A dolog azonban nem így áll, mert a tejes kocsi eleje csupa vér volt, mikor Pöttöst rajta megfogták. A kocsi tapadt megaludt vért Pöttös homokkal hintette be, hogy eltakarja a nyomokat, melyek nyilvánulnók teszik, hogy Pöttös gyilkosságot követett el. Megölte Vitéz Mihályt s azután valahol a hid körül a Dunába dobhatta, miután órájától és pénzétől megrabolta.

A gyilkost a kerületi kapitányságtól már átkísérték a főkapitánysághoz.

Merénylet a kereskedők ellen.

— A vigéc-törvény kijátszása. —

Arad, október 8.

Mióta életbe lépett a kereskedelmi utazók működését korlátozó új törvény, folyton akadnak gyárosok, különösen a külföldiek között, a kik csellel, ravaszkodással nap-nap után megkísérik a törvény kijátszását. Házalnak a vidéken árukkal, megrendeléseket gyűjtenek, nagy veszedelmére a fejlődési korát élő magyar iparnak s nagy kárára a kereskedőknek és iparosoknak.

A törvény kijátszását célozza az a ravaszul kigondolt terv is, melynek megvalósításán most fáradozik néhány külföldi nagykereskedő. Ezek a kereskedők egymással szövetkezve, arra határozták el magukat, hogy nagyobb vidéki városokban közösen egy üzletet nyitnak s onét fogják elárasztani árucikkeikkel a közönséget. Az üzletbe egy embert állítanak, a ki mint helybeli kereskedő, veszedelem nélkül gyűjthet az üzletében összehalmozott idegen árukra megrendeléseket.

Tudomásunkra jutott, hogy a gyárosok legközelebb több vidéki városban nyitnak hasonló célzattal üzletet. A megbízottjuk már járt is több városban, hogy tájékozza magát az iránt, hogy az üzletet hol nyissa meg. Az új üzletben uri és női divatcikkeket árusítanak s évszakonként ily cikkekre az egész város területén megrendeléseket gyűjtenének.

Jó előre felhívjuk a hatóság figyelmét a külföldi gyárosoknak erre a tervezett merényletére, a mely a vidéki kereskedők ellen lenne intézve. A törvényben nincs oly rendelkezés, melylyel e fordorlattal kiesztelt terv kivitelét meglehetne akadályozni, éppen azért a hatóságoknak kell résen lenniök s valamelyes olyan intézkedést kell keresniök, melylyel a vidéki kereskedők megkárosítására irányuló merényletet meghiusíthatják.

— Vidéki előfizetőinket felkérjük, hogy hátralékos előfizetéseiket e hó 10-ig beküldeni sziveskedjenek, mert ellenesetben a kiadóhivatal kénytelen lesz a lap küldését beszüntetni.

— A trónbeszéd és a függetlenségi párt. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Megbízható forrásból arról értesülök, hogy a függetlenségi pártnak legközelebb egybehívandó értekezletén, a melyen a képviselőválasztásról tesz jelentést az elnökség, egy sajátságos indítvány is megvitásra kerül. Tudva van, hogy az öreg Madarász Józsefnek és Hermann Ottónak is az a meggyőződése, hogy a képviselőház nem mehet fel a budai várba a királyhoz a Gotterhalte és a feketesárga zászló miatt. A függetlenségi párt azonban eddig mindig eltekintett a királyi család hagyományaiban rejlő intézkedések kritikájától — nagyon helyesen. Minden kormány 1867 óta loyális magyarázatát adta ezeknek a külsőségeknek. Most a függetlenségi párt fiatal tagjai indítványozni fogják, hogy a függetlenségi párt most és ezután ne menjen fel a királyi várba a trónbeszéd meghallgatására, hanem tartsa távol magát. Valóban kíváncsiak vagyunk, hogy miként fog határozni a párt, a melynek többsége a multban mindig loyálisan viselkedett s úgy a megnyitó, mint országgyűlést záró trónbeszédekben majdnem testületileg megjelent.

— Pörvesztes főherceg. Nagy port vert fel annak idején Meisels Sámuel nagy-tapolcsányi kőszénbánya tulajdonos egy millió háromszázezer koronás kártérítési pöre, amelyet egy ügyletből kifolyólag József Agost főherceg ellen indított. A budapesti kereskedelmi törvényszék — mint lapunknak táviratozzák — mára tüzte ki ez ügyben a tárgyalást. Miután azonban a főherceg jogtanácsa nem jelent meg a törvényszék előtt, a bíróság a főherceget a fenti összeg és járulékai erejéig 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett elmarasztalta.

— Az aradi képviselőválasztás a közgyűlésen. A város törvényhatóságának október havi közgyűlését a szünetek miatt holnapról elhalasztották s csak a jövő hét szerdáján, október 16-án tartják. Ezen a közgyűlésen szó lesz az aradi képviselőválasztásról és pedig a város központi választmányának jelentése folytán melyben a választmány hivatalosan hozza tudomására a törvényhatóságnak az aradi képviselőválasztás eredményét. Ugyanezen a közgyűlésen tesz jelentést a polgármester a törvényhatósági bizottsági tagok választásáról, melyet több városatya mandátumának lejártá következtében kell megtartani.

— Hieronymi, a képviselőház elnöke. Berzevicy Albertet, Justh Gyulát és Apponyi Albert grófot emlegették eddig, hogy ki volnának szemelve az ujonnan egybehívott országgyűlés elnökévé. Az Agrar Zeitung, a horvát bán félhivatalos lapja, azt írja most, hogy a képviselőház elnöke Hieronymi Károly volt belügy-miniszter lesz.

— Széll Kálmán a királynál. Bécsből táviratozzák: Széll Kálmán miniszterelnök ma reggel 7 órakor Budapestről, Széchenyi Gyula gróf, a király személye körüli miniszter pedig tegnap este Reichenauból ideérkezett.

— Mandátum-juttatás. A szabadelvű párt Hieronymi Károly egyik mandátumán kívül tudvalevőleg nem rendelkezik több kerülettel a képviselőház ama kiváló jeles tagjainak bejuttatására, akik régi kerületeikben a választások alatt kisebbségben maradtak. Azon kerületek száma, amelyekben a kimaradt képviselőket a házba behozni lehet, legközelebb — mint tudósítónk jelenti — meg fog szaporodni. Ugyanis Ruffy Pál kormánybiztos ezen inkompatibilis állása következtében Bars megye újbányai kerületének mandátumáról le fog mondani, azonkívül a főispáni karban fognak nagyobb változásokat eszközölni s így a kinevezések által ismét több kerület üresedik meg. Ilyenformán

a párt kimaradt jelesebb tagjai újból elfoglalják helyeiket a parlamentben.

— **Kitüntetések.** Az osztrák hivatalos lap jelentése szerint a Felsője Drasche udvari tanácsost lovagi rangra emelte, Weimlechner tanárt udvari tanácsossá nevezte ki, Gessmann Albert dr. és Richter Ferencz tartományi bizottsági tagoknak pedig a harmadosztályú vaskorona-rendet adományozta.

— **Gróza János főesperes.** Gróza János esperes szentszéki ülnököt, aki tizenhárom évig volt a nagyváradi gör. kel. egyház derék, érdemes papja, a nagyhalmági egyház főesperessé választotta meg s a választást immár a szentszék is megerősítette. Az új főesperes beiktatása nagy ünneppé vált. Bandériummal fogadták az egyházfőt, akit a közigazgatási bizottság részéről Lengyel Sándor dr. főszolgabíró, a gör. kel. lelkészi kar nevében pedig Magyar Szvetozár lelkész üdvözölt. Tisztelegtek előtte a tanulók, élén Vida Mihályval; a gör. kath. egyház, élén Birta Péter; a brádi gimnázium, élén Pereu György igazgatóval; a pesbiterium élén Rob Miklós lelkészszel. Az ünnepies aktuson az aradi szentszék kiküldöttje Traileszku dr. kisjenői főesperes volt. A beiktatás alkalmával a lakomán számos tósztanban üdvözölték az új főesperest, aki vasárnap utazott el Aradra és onnan Nagyhalmágyra, hogy állását elfoglalja Gróza János utódjául ideiglenesen Horváth Endre lelkészt neveztek ki nagyváradi szentszéki előadónak. Az állást véglegesen a jövő évi zsinat tölti be.

— **Párbajban agyonlőtt hadnagy.** Napnap után kapunk hírt a párbajellenes mozgalmakról, de azért nem mulik el nap, hogy az ország valamelyik vidékén, vagy a külföldön véres kimenetelű párbaj ne történék. A „társadalmi kényszer“ ez az örökös frázis, amely pisztolycső elé állítja a feleket s a társadalmi kényszer következtében néha az ártatlan vére festi pirosra a párbaj színhelyét. Bécsben ma ismét halálos kimenetelű párbaj volt. — Soyka Jenő huszárhadnagy a katonai lovagló-iskolában pisztolypárbajt vívott egy Lövy nevű bécsi magánzóval. A felek egyszerre lőttek s a hadnagy halva rogyott össze, míg Lövy sértetlen maradt. A szerencsétlen fiatal hadnagy katasztrófája iránt a részvét általános.

— **urmay Norbert sirja.** Mai lapunkban hosszabb megemlékezést közöltünk Ormay Norbert, a vitéz 48-as ezredes kivégeztetéséről. Salacz Gyula arról értesít bennünket, hogy Ormay az aradi régi temetőben nyugszik, síremlék is van, melyet a városi kertész a polgármester rendeletéből minden évben megkoszoruz. A síremléket egy előkelő helybeli polgári család állította a vertanu ezredes iránt való kegyeletből.

— **A tisztviselők fizetése.** A kereskedelmi miniszteriumban hírt szerint a nyár folyamán már elkészített jövő évi költségvetést újra átdolgozás alá vették. A költségvetésbe új tételket állatnak be, a mennyiben a IX., X. és XI. fizetési osztályokba sorozott tisztviselők fizetéseit javított és felemelt tételekkel irányozzák elő. Ily módon a legutolsó három fizetési osztály, a hol a szükség égető voltát maga a miniszterelnök is elismerte, e tárca keretében már a jövő évre megkapná a fizetésemelést. A Bud. Tid. ma esti kiadása — mint fővárosi tudósítók helyesen jelentik — megcáfolja azt a hírt, hogy ez idő szerint bármelyik tárca keretében is fizetésemelésről lenne szó.

— **Szelle csődügye.** Szelle József csődtömege ellen még mindig érkeznek követelés-bejelentések. Legutóbb a bejelentési határidő lejárta után Nemessányi Miklós, mint Szelle Kálmán és Szelle Irén kiskorúak gyámja jelentett be 2000 korona követelést. Schartner dr. törvényszéki bíró e hó 17-ét tűzbe ki határidőül a

bejelentés felszámolására, amihez az összes csődhitelezőket megidéztek.

— **Szathmáry Árpád halála.** Szathmáry Árpád, a Vigszinház elhunyt jeles művészt ma délelőtt klinikailag boncolták a Rókus kórházban. Boncolás után a holttestet koporsóba helyezték s egyszerű gyászokocsin a legnagyobb csendben a Vigszinházhoz vitték. Itt az Entreprise emberei a koporsót az előcsarnokban felállított díszes ravatalra helyezték. A ravatal loógó gyertyák, virág- és babékoszoruk sokasága veszik körül. Mire a koporsót elhelyezték, már rendkívül sokan csoportosultak a Vigszinház előtt, melynek homlokzatán két fekete lobogó hirdeti a gyászt. A Vigszinház művészei, a pályatársak, a jóbarátok és a nagy közönség csoportosan járultak a ravatalhoz, hogy utolsó búcsút vegyenek Szathmárytól. A temetése délután negyedfél óraker volt. Megjelentek ott az összes fővárosi színészek, a Nemzeti Színház tagjai Beöthy László igazgató-, a Népszínház Porzolt Kálmán, a Vigszinház Ditrői Mór, a Magyar színház Leszky András és a Városligeti szinkör tagjai Feld Zsigmond igazgatók vezetése alatt. A Vigszinház előcsarnoka, ahonnan a temetés végbement, zsufolásig megtelt résztvevőkkel. A sirnál az elhunyt színész kartársai mondtak búcsu-beszédet.

— **Halálos balaset a vadászaton.** Temesvárról jelenti tudósítók: Halász Gyula állattenyésztési m. kir. felügyelő hirtelenében meghalt. A köztisztviselőnek álló és közszeretnek örvendő tisztviselő néhány nap előtt rokonai látogatására elutazott Bécsföldvára, hol vadászat közben véletlenül meglőtték. A golyó halálos sebet okozott és Halász Gyula pár órai kínlás után elhunyt. Halász Gyula öt év óta vezetője volt a temesvári állattenyésztési kir. felügyelőségnek és ezen minőségben hervadhatatlan érdemeket szerzett Temesvármegye állattenyésztésének felvirágoztatása körül. Halálát megtört özvegyén kívül két kis árvája siratja.

— **Kézrekerült tolvaj.** Mistéth Sándor acev. hivatalnok Török Ignác-utcai lakásáról még a múlt évben ruhaneműeket loptak el. A tolvajlást akkor bejelentették a rendőrségnek, amely megindította a nyomozást a tettes kézrekerítése iránt. Az egyik rácvárosi zsbárusnál most megtalálták az ellopott holmikat s ezen az uton a detektiveknek sikerült felfedezni és elfogni a tolvajt Balogh János kovácsinas személyében ki a Török-Ignác-utcai házba annak kertjén keresztül a Kossuth-utca felől hatolt be. Balogh bevallotta tettét a rendőrség bűnügyi osztályának vezetője előtt.

— **A palacsintás önkéntes.** A nagyváradi palacsintás önkéntes esetére még jól emlékezhet mindenki. Egy altisztje palacsintáját „elette“ s e miatt érdemtelennek mondták ki a tiszti kardbojt viselésére. A palacsintás önkéntes szorgalmas, eszes fiú. Hivatalnok különben. Azt sem tiltották meg, hogy a tiszti vizsgát le ne tesse. Le is vizsgázott hát. Még Budapesten sem lehetett volna elbuktatni, pedig ott hatvannégy százalékja bukott az önkénteseknek, olyan pompásan vizsgázott. A második évtől nem kell hát félni. A gyakorlatokra mint őrmester rukkolt be. De tiszta a hitvány palacsinta miatt nem lehet.

— **Halálozás.** Spitz Mór elhunytáról, melyről már tegnap megemlékezünk, a következő gyászjelentést kaptuk: Alólítottak a maguk és számos rokonok nevében mélyen megszorodott szívvel tudatják a felejtethetlen jó testvér, sógor és rokonnak: Spitz Mór, a Spitz Testvérek cég beltájának, folyó hó 6-án esti 10 óraker, tevékeny életének 75-ik évében, rövid szenvedés után történt elhunytát. A megboldogultnak hűlt tetemei folyó hó 8-án délután 8 óraker fognak az izr. vallás szertartása szerint Zámaból Petrisre átszálltatni s az ottani családi sírboltban örök nyugalomra helyezni. Zámon, 1901. október hó 7. Nyugodjék csendesen! Spitz Manó, Spitz József fivérei. Spitz Manoné szül. Blau sógorője. Rafael Ignác, Falk Armin, Spitz Tivadar, Spitz Sándor, Spitz

Lipót unokaöccse: Rafael Ignáczné, Falk Arminné szül. Spitz, Spitz Sarolta unokahugai.

— **Szengázmérgezés.** Budapesti tudósítók jelenti: Ma reggel a sziv-utca 51. számú ház egyik urilakásának a fürdőszobájában eszméletlenül találták Pesser Teréz 16 éves cselédt. A szobából nagy szengáz szag áramlott ki. Hívták a mentőket, akik a leányt már halva találták. Megállapították, hogy szengáz ölte meg. Valószínű, hogy a leány öngyilkossá lett. Erre vall legalább az, hogy a kályha meg volt tömve szénnel és az ajtaja nyitva volt. A leány, aki boldogtalan szerelmes volt, napok óta azt beszélte, hogy öngyilkossá lesz. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

— **Akit a föld sem fogad magába.** A bosszu legyverei gyöngébbek, mint a bosszu vágya. A megtorlás legfőbb csak az életét veheti el a bűnösnek, de a bosszu vágya szívesen költené új életre a megholtat, hogy aztán újra megölhesse. Ime Czolgosz életével fog meglakolni tettéért, de ez nem elégíti ki az amerikaiak lázongó érzését. Es mert a meghalást fokozni úgy sem lehet, megakarják fosztani Czolgoszt attól, ami minden halandó tetemét megilleti: az anyaföldtől. Az amerikaiak, úgy látszik, nem bíznak az égiek igazságszolgáltatásában, amely érdeme szerint fogja kárhozlatni a bűnös lelkét, ők magán a testén akarják minél alaposabban kitölteni bosszujukát, még akkor is, ha az a test már hullá. Az Egyesült-Államok több városában ugyanis aláírásra kérvényt körnöznek, melyben azt kívánják, hogy Czolgosz holttestét a kivégzés után dobják a tengerbe, mert nem akarják, hogy az elvetemédedt elnökgyilkos a haza földjében temetessék el.

— **Szerelmi dráma.** A történet színhelye Aradon van, a hajó-utca 1. szám alatt lévő mulatóhelyen. Idő: ma este 9 óra. Szereplő személyek: egy Irén nevű hölgy és egy fiatalember, akibe a „kisasszony“ egész komolyan szerelmes. A dráma expozícióját egy randevu képezi, amely vasárnap estére volt kitűzve, de amelyet a szerelmes pár közös elhatározással hétfőre halasztott. Ezen idő alatt az egyik szereplő: a hölgy elhatározta, hogy megváltik az élettől, amelynek ugyan minden fázisát ismeri, de csak festve. Ami tiszta és őszinte van az életben, az a történet színhelyénél fogva ki van zárva a drámából. A hétfőre kitűzött találkozón a fiatalember nem jelenik meg, amiből az expozíció után önként következik, hogy a pirosra festett arcú Irén öngyilkosságot követ el. Ot pakli gyufa vízben feloldva: ez képezi a revolvert. Az ötödik felvonás végén a hősnő a mérget megissza. És oda a festett világ, oda a himzett, tarka ruha, amely fent nagyon alul, alul pedig nagyon felül kezdődött. A függöny legördül s ami ezután következik, az már a színpalak megett játszódott le. Megjelenik Masztig Emil rendőrtiszt a rendőrorvossal s a szőke Irént a kórházba szállíttatja. A mulatóhelyen pedig egy héttig van miről beszélni.

— **A karlista-mozgalom.** Madrid-ból táviratozzák: Moret belügyminiszter határozottan tagadja, hogy az országban karlista mozgalom van. Barcelonai jelentések szerint odaérkezett utasok azt beszélnek, hogy a határszálen határozott karlista mozgalom van.

— **Öngyilkosság a bérkocsiban.** A tegnapi kolozsvári öngyilkosságról a következő részleteket jelentik: Tarcsa Andor mechanikusnak most kellett volna bevonulnia három évi tényleges szolgálatra. Már hetekkel ezelőtt mondogatta barátainak, hogy összes reményét, egész életét tönkre teszi az, hogy három évi katonai szolgálatot kell teljesítenie. Barátai azt hitték, hogy a fiatal embert csak aggasztja a bevonulás, de senki sem sejtette, hogy ezért öngyilkossági szándékot forgat az agyában. Pedig úgy látszik, hogy már akkor elhatározta, hogy valamiképpen megszabadul az általa borzalmasnak hitt katonáskodás elől. Nem is vonult be,

mint az kötelessége lett volna, hanem ott lézengett Kolozsvárott. Tegnap délelőtt betért az egyik kávéházba. Két pohár konyakot fogyasztott el, miután folyton leveleket írt. Innen ebédelni ment, de ebédután ismét visszatért a kávéházba és folytatta a levélírást. Vagy tíz levelet írhatott összesen, a midőn eltávozott a kávéházból. A főtéren sétált fel és alá, de sem a kávéházban, sem az utcán nem lehetett rajta semmiféle abnormitást észrevenni. Ugy öt óra felé beült a 80-ik számú egyfogatú bérkocsiba és a kocsisnak kiadta a rendeletet, hogy az új kórházba hajtson. A bérkocsi megindult és midőn a Jókai-utcában a Páris-utca keresztezéséhez ért a kocsis, *lövés dördült el benn a kocsiban*, az ajtó kinyílt és Tarcsa, jobb halántékán a lövés okozta sebtől vérezve, *tibukott a kocsiútra*. A kocsis rögtön megállította a lovat és leugrott a bakról, hogy segítségére legyen az öngyilkosnak. De Tarcsa néhány pillanat múlva kiszenvedett. A gyilkos fegyver kiesett a kezéből és a kocsis ülésparánáján maradt. A kocsis, otthagya az utca kövezetén az öngyilkost, rögtön a rendőrségre hajtott, a honnan *Philippi Gyula* rendőrbiztossal tért vissza. A holttest körül nagy népcsoport állott, míg a szitáló eső verdeste a szerencsétlen fiatal ember arcát. A rendőrbiztos intézkedett, hogy az öngyilkost a bonctani intézetbe szállítsák.

— **Egy rab szökése.** Temesvárott, mint levelezők jelenti, ma reggel nagy riadalmat okozott egy hosszabb időre elítélt rabnak a szökése. *Romanov Mihály* bankóhamisításért eszi az ügyességét kenyerét s mivel eddig jól viselkedett, ma több rabtársával a törvényszéki épületbe vezették, ahol fát vágtak a törvényszéki hivatalok számára. Egy őrizetlen pillanatot felhasználva, *Romanov* kiosont az udvarból, de szökését csakhamar észrevették s üldözésére szeltek. A szökevény a várterületen keresztül egyenest a Bégának tartott, átuszta s a másik part mentén elterülő kukoricaföldeken eltűnt. Az egyik fogházor azonban egy arra karikázó urtól elkérte a biciklit s csakhamar utolérte a szökevényt, aki már ekkorra úgy ki volt merülve, hogy ellenkezés nélkül megadta magát. Vasra verve vitték ismét a börtönbe.

— **Ötvözezer díófa.** *Darányi Ignác* földmívelési miniszter a gazdasági egyletek útján tudja az érdekelt gazdákkal, hogy *Gurahoncon* az arad-csanádi vasúttársaság falkolájában 50 ezer 3—5 éves díófa darabonként 29 fillérjével eladó. Kisgazdák többen is csoportosulva megrendelhetik, legkevesebb 100 darabos mennyiségben. Szegényebb sorsú kisbirtokosok államségély gyanánt ingyen részesülnek e gyümölcsfákból, ha a szállítási költségeket viselik.

— **Lakodalmi pálinka, mint bűnjel.** *Mágye Juon*, *Vank Ananie* és *Petencz Román* soborsini suhancok, kiknek állandó foglalkozásuk a dinnye-lopás s az utcákon különböző botrányokat előidézés, már ismét botrányt rögtönöztek Soborsinban. *Hriznik* *Stefán* soborsini legény vasárnap tartotta esküvőjét a szép *Tripa Zsófiával*. Midőn az esteli órákban a lakadalmas népek a menyasszonyi házból a vőlegény házába mentek zeneszó kíséretében, *Mágye Juon* s társai, mindenik kezében 2 méteres vastag doronggal a lakadalmas nép útját állták, a fa doronggal fenyegetődtek s a lakadalmas népnek volt pálinkát követelték. A násznép látván a suhancok vakmerő fellépését, átadták nekik a lakodalmi pálinkát, a csendőrségnél feljelentést tettek az esetről. A soborsini csendőrség a nyomozást megejtette, s a hős suhancokat el is fogták a korpus deliktivel együtt. Minthogy a veszedelmes suhancok már több ízben okoztak botrányt, megbüntetésük végett a radnai kir. járásbíróhoz kísérték be őket.

— **Kossák József** csász. és kir. udvari fényképész Templom-utca 2. szám. Felvételeket eszközöl minden időben saját műtermében és házon kívül.

— **Táncantlás megkezdése.** Van szerencsém az érdeklődő közönség tudomására hozni, hogy a táncantlást f. évi november hóban megkezdem. Beiratkozni lehet a mai naptól kezdve

november hó 1-ig bezárólag, lakásom (Salacz Gyula-utca 4. sz. a I. emelet) délelőtt 11—12 és délután 4—5 órák alatt. Arad, 1901. október 8. *Szathmáry* *Etelka* okleveles táncantlónő.

— **Van-e nagyobb öröm annál, amit a gyermek érez, ha új játékokat kap?** Valóban nincs. Bizony sok pénzt költünk évente apróságaink mulattatására, de szívesen tesszük, mert magunk is gyönyörűséggel gondolunk vissza azokra az édes, bájos ártatlanságban elmúlt időkre, amikor még egy ciferán öltözött baba, vagy komikus arcú „*Paprika Jancsi*” leirhatatlan lelkesedést keltett bennünk és örömtől tapsolva, ugrándozva ostromoltuk a papát, mamát vagy a bácsit, hogy vegye meg nekünk azt a játékot. A ki a gyermeknek nagy örömet akar szerezni, mint elismert olcsó és páratlanul, gazdagon felszerelt bevásárlási forrást igen melegen ajánljuk Aradon Porter Vilmos koronás áruházát az *Andrássy-uton*, a Központi Szálloda épületében.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **A nagyérdemű közönség b. figyelmébe** ajánljuk a helybeli szolid és törekvő *Czigelbrier Győző* vaskereskedő céget vaskályhák, takaréktűzhelyek, konyhaedények, gazdasági cikkek és mindenemű szerszámok bevásárlása céljából.

Letartóztatott csalók.

(Koldulás hamis gyűjtőívvel.)

— Az Aradi Közlöny tudóstóljától. —

Arad, október 8.

A nyár folyamán az aradi rendőrség egész csomó szélhámost tartóztatott le Aradon, akik hamis gyűjtőívekkel koholt célokra könyöradományokat gyűjtöttek a városban. A letartóztatott szélhámosokat *Angel István dr.* alkapitány érzékenyen megbüntette s azután kényszerutlevéllel kitoloncoltatta a városból.

A notórius alakok azonban nem hagytak fel üzérkedéseikkel, hanem más városokban tovább folytatták a „fechtolás“-t. A szegedi rendőrség két szélhámost fogott el vasárnap, akik koldulva járták be a várost, hogy üzletet csináljanak a legnemesebb emberi érzésből. A csalók nem új emberek ezen a téren, ismert és rovott multu alakok, akiknek sikerült Aradon is nagyobb összegre szert tenni a hamisított gyűjtőívekkel való koldulás révén.

Büchler *Salamon* miskolci illetőségű és *Méhler* *Isidor* Lengyelországból való fiatalemberek néhány nap óta kóborognak a városban. Amaz harminc, ez huszonöt éves. Szánalmas külsővel, könyörületre indító arccal jelentek meg a nagyobb belvárosi kereskedésekben s mindenütt egy ívet mutattak fel, melynek ez volt a fölírása:

„A budapesti siketnéma intézet.”

A gyűjtés tehát látszólag a siketnámák javára folyt, tulajdonképpen pedig a két szédelő zsebeibe. A kereskedők nem fukarkodtak a fillérekkel, sőt a koronákkal sem. Sokan öt koronát is adtak és bejegyezték nevüket az ívre.

Büchler és *Méhler* azonban sokkal agyafurtabb szédelgők, semhogy az adakozási kedvet még előnyösebben ne gyümölcsöztessék a maguk hasznára. Azt tették, hogy a gyűjtőívre írt 5 koronákat 15 koronákra, a két koronákat 20 koronákra, stb. igazították ki.

Ilyenformán tehát többszörösen csalást követett el a két országjáró kalandor. A rendőrséget figyelmessé tették a gyűjtésre. Tegnap délelőtt a szélhámos koldusnak keresésére indult két polgári rendőr. *Büchlert* is, *Méhleert* is elfogták.

A rendőrség előtt szemérmetlenül tagadtak mindent. Egymásra sem akartak ismerni. Kijelentették ünnepélyesen a furfangos legények, hogy most találkoznak életükben először. A

gonosztevők arcképesarnokában csakhamar megtalálta őket a rendőrség. Kiderült, hogy mindketten büntetve voltak már csalás és lopás miatt. A főváros területéről pedig örökre ki vannak tiltve.

Összesen mintegy 60—70 forintot csaltak ki a nagylelkű emberektől. De jártak más városokban is. A rendőrség fogva tartotta őket. A vizsgálatot tovább folytatják a nagystilű családok ellen.

VAROS ES MEGYE.

Sorrendje

az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1901. évi október hó 16-ik napján d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

1. A polgármester jelentése a f. évi szeptember hóról.
2. A nagyméltóságú magyar királyi vallás-és közoktatásügyi miniszterium rendelete özvegy *Hirschmann Józsefné* szül. *Berger Rozália* hagyatéka tárgyában.
3. A polgármester jelentése 35 törvényhatósági bizottsági tagsági hely betöltése iránt.
4. Arad szab. kir. város iskolaszékének költségelőirányzata az 1902. évre.
5. A tanács jelentése Arad szab. kir. város közönségének az 1902. évre javaslatba hozott költségelőirányzat és a tisztu nyugdíjalapról készített költségelőirányzat megállapítása tárgyában.
6. Az aradi férfi és női szabóiparosok szakcsoportjának közönséi irata a város által megszavazott 300 korona segélyért.
7. A polgármester jelentése *Croy-Düllmen* *Vilmos* hercegnek, *Rossi Pálnak* és *Tarnóczy Józsefnek* Arad szab. kir. város közönségi kötelekbe való felvétele iránt.
8. A tanács jelentése *Sebők János* szobrász növendék részére az 1900—1901. iskolai évre megszavazott segélynek további utalványozása iránt.
9. A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumnak intézvénye az 1900. évi gyám pénztári zárszámadásnak jóváhagyása tárgyában.
10. Arad sz. kir. város központi választmányának jelentése a f. évi október hó 2-án megtartott általános országgyűlési képviselő választásról. Arad, 1901. október 8. kiadta *Institoris Kálmán* s. k. főjegyző.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **Gálfi Sándor** vezekel. A hirhedt szentesi demagóg. *Gálfi Sándor* ma ismét előkerült a szegedi csillagbörtönbeli cellájából, hogy legújabb bűnyűgyében a büntetőbíró előtt szerepeljen. *Gálfit* ismét sajtó útján elkövetett becsületsértésért vették elő. A szentesi lapban ugyanis támadó cikket írt *Kelemen Béla* ügyvéd ellen, akit ügyvédi hivatásában megsértett. Az ügy azonban nem került tárgyalásra, mert a bizonyító eljárás előtt *Gálfi* szánva-bánva, tettét, bocsánatot kért, mire a magánvád képviselője elejtette a vádat és a további eljárást beszüntették.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabnavasár.

— Az Aradi Közlöny tudóstóljától. —

Uj-Arad, október 8.

Hosszu száraz és meleg ősz után ma sűrű eső, majd jég hullott és lehűtötte a levegőt oly annyira, hogy fűtött szobát keresünk, hogy védekezésünk érvényesüljön.

Rossz időjárás ez a szüretelőkre, kik a hűvös időben nagyon elveszítik kedvüket a különben vig szürettől.

Gyenge behozatal volt, pedig az árak javultak és a kereslet jobb.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Buza I-ső minőségű 7.20—7.30.

Buza közép minőségű 7.10—7.20.

O-Tengeri 4.50.

Uj tengeri 3.20—3.30.

Csöves tengeri (dupla mázsa) 8.40.

Rozs 5.80—5.90.

Arpa 5.30—5.40.

Zab 5.70—5.80.

Az irányzat szilárd.

Budapesti ár- és értéktőzsdé.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, október 8.

Déltőzsdé. Buzakinálat kielégítő, vételkedv. jó. Szilárd irányszat mellett 43,000 méterháza került forgalomba, 5—7% fillérig drágább árakon. Egyéb gabonanevek kedvezőbbek. Időjárás borús és hűvös.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.92— 7.93
Buza 1902. áprilisa	8.30— 8.31
Rozs októberre	6.85— 6.86
Rozs 1902. áprilisa	7.03— 7.04
Zab októberre	6.87— 6.88
Zab 1902. áprilisa	7.18— 7.19
Tengeri szeptemberre	5.10— 5.12
Tengeri 1902. májusra	5.10— 5.11

Zárul 5 órakor:

Buza októberre	7.89— 7.90
Buza 1902. áprilisa	8.27— 8.28
Rozs októberre	6.85— 6.86
Rozs 1902. áprilisa	7.03— 7.04
Zab októberre	6.84— 6.85
Zab 1902. áprilisa	7.16— 7.17
Tengeri szeptemberre	5.08— 5.09
Tengeri 1902. májusra	5.08— 5.09

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	618.50
Magyar hitelrészvény	627.—
Leszámitolóbank részvény	410.—
Rima-Murányi vasmű részvény	418.50
Osztrák-magyar államvasúti részvény	623.50
Közuti vasút	566.—
Városi villamos vasút részvény	279.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti ár- és értéktőzsdén.

Budapest, október 8.

Magyar aranyáradék 40/0	118.30
Magyar koronáradék 40/0	92.80
Magyar arany 41/20/0	121.75
Magyar ezüst 41/20/0	100.25
Magyar keleti vasút	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.25
Magyar italmegváltási kötvény	99.85
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyereséysorsjegyek kölcsön	176.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	143.—
Osztrák papíráradék	98.30
Osztrák áradék ezüst	98.20
Osztrák áradék arany	118.90
Koronárádék	95.10
1890-iki államsorsjegyek	138.50
Osztrák magyar bankrészvény	1830.—
Magyar hitelbank részvény	623.50
Osztrák hitelbank részvény	615.—
Osztrák-magyar államvasút	620.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.—
Német birodalmi márka	117.25
London	239.10
Paris	94.95

REGÉNY-CSARNOK.

A karvalyok vére.

— Regény két kötetben. —

Írta: Theuriet André. [15]

(Folytatás.)

Mikor a mezőn voltak, egy pillanatig szó nélkül mentek. Teréz, kit megdöbbenésének siralmas vége engesztelékenyebbé tett, engedelmesen hagyta magát a fiatal Mangars által vezetni. — Az est hűvös levegője a nedves mousselinen keresztül átjárta testét, topánkái mintha szivacsok lettek volna, átázott szoknyái pedig — flakk! flakk! — lábszáraihoz verődtek, s akadályozták a menésben. Nagyon kinos helyzetben volt, és nem mert panaszkodni de állának és ajkainak könnyed remegése azt mutatta, hogy fogai vacogni kezdtek. Nehezére esett a menés. Etienne észrevette ezt s megállt.

— Nagyon veszélyes lenne kegyedre nézve, mondá, ily vizesen tenni meg a fél mértföldnyi utat, mely még Breuitól elválaszt. . . . Itt a szomszédságban valahol egy házat kellene keresnünk, hol megszárihatná magát.

Teréz pillanatig gondolkozott, azután lágyabb s majdnem félnék hangon mondá:

— Igen, ez jobb lenne. . . . A dalidenti hid közelében van egy ház, hol derék emberek laknak, ismerik atyámat, majd tüzet gyujtanak; nem akarna oda vezetni?

Etienne beleegyezve bólintott fejével, s karját nyujtá. Tíz perc múlva egy paraszt házikóhoz értek, melynek kivilágított ablakai ragyogtak az esti sötétben.

Etienne kopogtatott az ajtón. Egy középkorú nő nyitotta ki, kinek a fiatal ember el-

beszélte Desroches kisasszony esetét. A Desroches kisasszony névénél a pórno gyanakodó arca kiderült.

— Ah! a doktor lánya, mily vizes, mintha csak valami pocolyából jött volna. . . . Jöjjön be hamar, majd tüzet rakok szőlővenyigéből. Keresztül haladtak a konyhán, melyet gyengén világitott meg a tűzhely mellett egy darab fára ragasztott oribus*) gyantából készült gyertya. A jó asszony egy nyaláb venyigét dobott a tűzre, s míg ládájában ruhákat keresett, miket Teréz addig, míg az övé megszárad magára ölthetne, az alatt Etienne észrevétlenül ki- osont, hogy a fiatal lány ruhát válthasson.

A házhoz tartozó kertben járkált lassan, s a kelő hold fényénél szórakozva szemlélte a négyszögletű főzelék-ágyakat, a levendula és szegfűszeggel szegélyezett veteményeket, s a hajlékony zöld kukorica szárait. Az est enyhe volt; alig hallatszott oda a patak moraja, s a juhaikat terelő pásztorok távoli hangja. A tájra nyugalom terült, de nem honolt nyugalom Etienne szívében, melyet nehéz aggodalom gyötört. Ez aggodalom fölébredt az éj néma csendjében, s eszébe jutata Étiennek, hogy micsoda üzte őt vissza Breuilbe. Epen az előbb volt tanuja Desroches kisasszony idegenkedésének; szembetűnő volt, hogy a fiatal leány csak azért akart a szigetkére menekülni, hogy társaságából megszabaduljon. Mind e dolgok megfordultak agyában, midőn egy könnyed neszre megfordult. A zöld kukorica szárai között két fekete szemét látott csillogni; az árnyékból egy lenge alak bontakozott ki, melyben Desroches Teréz ismerte föl. A fiatal leány előbbi öltözete helyett szoknyát s kék molton utazóköpenyt viselt, miket a háziasszony ruháiról kölcsönzött, falusi öltözetet köblén keresztül menő indiai szalag egészíti ki.

— En vagyok, mondá mosolyogva, ne türelmetlenkedjék nagyon. . . . A jó asszony szoknyáimat szárítja, s addig a leánya ruháit vettem föl.

Etienne némán szemlélte Teréz őszinte és nyílt arcát, kissé bomlott barna haját, szabadon hagyott gömbölyű karjait, miket a rövid ujjak alig könyökig takartak be, s miknek fehérsége csillámlott a hold fényénél.

— Ez az öltözet nagyon jól áll önnek, felelé Étienne, még csak a magas fejkötő hiányzik, hogy igazi pórno arca legyen.

— Pórno, négy évig voltam az, s nem csuda, ha még maradt bennem valamicsoda belőle.

— Falun növekedett?

— Még csak nem is falun, hanem egy messze földön magányosan álló majorságban, a Touraineben, Barron és Pressigny közt. Ott laknak nevelőszüleim, s tizenhárom éves koromig éltem ott. — Fölsőhajtott. — Nagyon boldog voltam Joubardiéében, jobban tetszett ott, mint a városban. . . . Szeretem a parasztokat!

— Hát azért fogadta el inkább Jousset karját, mint az enyémet, — a tegnapi lakodalmon.

— Nem! kiállt föl hirtelen.

— Ah! — mondá Etienne, hát akkor más oka volt.

Teréz észrevette magát, hogy nagyon is hamar kimondta, megzavarodott, s dadogott valamit, mialatt ujjaira egy hosszú kukoricaszárat tekert. — Nem. . . azaz, hogy már kezdetben is ötet választottam vezetőmnek, s belátja, hogy nem akartam megaláznai az által, hogy egy új jövevényért ott hagyom.

(Folytatása következik.)

NAPIREND.

Október 9. Szerda. Róm. kath. naptár: Areop. Dénes. — Protestáns naptár: Areop. Dénes. — Görög-keleti naptár (szeptember 26.): János hitt. — A nap két 5 óra 56 perckor, nyugszik 5 óra 5 perckor. — A hold két 2 óra 40 perckor, nyugszik 3 óra 32 perckor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 756.4 milliméter, délután 2 órakor 758.6 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 9.5, délután 2 órakor C° + 12.6. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor N. 2, délután 2 órakor N. 3. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor félborult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 16 mm. Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változó, hűvös, elvélve csapadék.

Szabadságszolgálat emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület l-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 1/2—12 1/2 óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 1/2—2 1/2 óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Krekye-múzeum helyisége mellett ülés-terem.

Október 13. A II-ik kerületi fillér-asztaltársaság rendkívüli közgyűlése délután 2 órakor. — Az aradi iparos- ifjak szüreti mulatsága (Vass-vendéglő.)

Október 16. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

Október 19. Az aradi munkás-védegylet mulatsága (Waggongyári-kantin.)

Október 26—27. Lóverseny Aradon.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel 5.10	Gyorsvonat reggel 8.18	Személyvonat reggel 6.03	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Személysz. tv. d. u. 3.56	Gyorsvonat délelőtt 11.51	Gyorsvonat d. u. 3.53
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat este 9.35	Gyorsvonat este 7.11	Szmv. Szolnokról este 8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel 6.35	Gyorsvonat délután 12.11	Soborszárol reggel 6.59	Személyvonat d. e. 10.50
Soborszárol délután 2.04	Személyvonat d. u. 4.30	Radnáról délután 2.36	Gyorsvonat délután 4.06
Radnáról este 6.35	Gyorsvonat este 7.18	Személyvonat este 8.57	Gyorsvonat délelőtt 9.06
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel 6.20	Személyvonat d. e. 11.56	Vegyesvonat d. e. 10.43	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55	
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel 7.12	Személyvonat d. u. 4.09	Személyvonat reggel 8.38	Vegyesvonat este 7.05
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel 6.25	Vegyesvonat d. u. 12.06	Borossebesről szv. r. 8.03	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borossebesig szv. du. 5.20		Személyvonat este 6.56	

Városi színház.

Bérlet 9. sz.

Páratlan.

Szerdán, 1901. évi október hó 9-én:

A model.

Operette 3 felvonásban. Szövegét írta: Leon Viktor 6n
Held Lajos. Zenéjét szerzte: Suppé Ferenc.

SZEMÉLYEK:

Perezi Sylvia Mányai A.	Nikola, fia . . . Rubos A.
Stella, leánya Komlószy I.	Coletta . . . Felhő Rózsi.
Stirio Tamás Polgár S.	Madrini, tiszt Arkossy V.
Tantini, festő Boda Ferenc.	Egy szolgáló Szilágyi Pál.
Clava, fonó Giréthy K.	Teréza . . . Garai Ilona.
Martinezza . . Tolnainé.	Virágárús . . Bittera Erzsi.

Közölte 7 órakor.

NYILTTÉR.*

Valódi
hegyi szőlő must
kapható a
„FEHÉR KERESZT” SZÁLLODA
kimérésében
literenként 80 fillérért
Nagy Lajos.

Weisz József borbizományos
Pankotán,
ajánlja magát a t. bortermelő-közönségnek
boraik eladására.

Kiterjedt összeköttetései ugy a bel-,
valamint külföldön

előnyös árakra

nyujt reményt.

Magyar kir. államvasutak igazgatóság.
151627—901. F. IV. szám.

Hirdetmény.

A kézbesíthetlenség és fölös szállítványok a vasúti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján, d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghívatik.

Állomáson	f. é. október hó
Bpest dpart	17-én
Szeged	17-én
Pozsony	21-én
Zágráb	21-én
Ujvidék	22-én
Kassa	22-én
Győr	23-án
Eszék	23-án
Bpest. ny.	24-én
Arad	24-én
Veszprém	25-én
Kolozsvár	25-én
B.-Csaba	28-án
Szatmár-Németi	28-án
Debreczen	29-én
Miskolcz g. p. u.	29-én
Nagyvárad	30-án
Fiume	30-án

Budapest, 1901. október hó 1-én.

Az igazgatóság.

Magyar kir. államvasutak igazgatóság.

115140—1901. szám.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott igazgatóság a magy. kir. államvasutaknak a jövő 1902. évben, esetleg az 1903. és 1904. években a festett bak- és juh-bőrökből, tehénbőrökből, különféle ablakhozókból és ülészegélyekből felmerülő tényleges szükségletét, illetve annak szállítását biztosítani szándékozván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A pályázat tárgyát képező bőrárutak feltüntetett jegyzék, mely egyszersemind ajánlati űrlapul is szolgál, valamint a szállításra vonatkozó részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás, valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthető és alulírott igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, VI. Andrássy-ut 73. szám II. emelet, 46 ajtó szám) kaphatók.

Az előírt módon kiállított, egy koronás magy. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve, legkésőbb f. évi október hó 29-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújthatók, vagy postán oda küldendők és a boríték ezzel a kulczimel látandó el.

„Ajánlat 115140/901. számhoz.“

A kötelező minőségi minták Budapesten a kőbányai uton levő főmühelyi szertárban a hivatalos órák alatt (hétköznapon délelőtt 8—12 és délután 2—6 óráig) megtekinthetők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott anyag egy évi értékének 5%-ka legkésőbb f. évi október hó 28-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapesti központi főpénztáránál (Budapest, VI. Andrássy-ut. 75. sz.) készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

Később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem a részletes módozatokat tartalmazza, s nem a felhívás pontos betartása mellett állíthatnak ki, figyelembe nem vétetnek.

Budapest, 1901. szeptember 8.

Az igazgatóság.

(Utanymást nem díjazunk.)

Egy ügyes üzletvezető kerestetik

egy úri divat kereskedés részére.

Feltételek következők: megfelelő óvadék, szakember es nagy ismeretség.

Kimerítő ajánlatok W. B. 4933. jegy alatt **Mosse**
Rudolf Bécs, címre I. Seilerstätte 2. 387

Globus tisztító kivonat a legjobb fém tisztító szer

10, 16 és 30 filléres dobozokban minden hirdetőmnyeink útján felismerhető üzletben. 376

Minden kísérlet állandó használatot biztosít. Feltaláló és egyedüli gyáros:

FRITZ SCHULZ jun. Actiengesellschaft. Leipzig és Eger.

22286—1901.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. belügyminiszterium 106304/I-1901. szám alatt kelt körrendelete nyomán ezennel közhirre tesszük, hogy az országgyűlési képviselőház érvényben lévő házszabályai a városi

levéltárban a hivatalos órák alatt bárki által betekintheők.

És különösen felhívjuk a figyelmét az érdeklődőknek a házszabályok I. és II-ik pontjában 1—124 szakaszáig terjedő intézkedések megismerésére melyek a képviselőház alakulására, és a képviselők igazolására vonatkozik.

Arad 1901. évi október 5.

A városi tanács.

Vérszegénység, sápadtság, ideggyengeség

ellen

biztos hatású gyógyszer felnőttek, valamint gyermekeknél

az

Kellemes ízű! Umbertó Nem keserű!

China-vasbor.

Az Umbertó-bor China és vasat, e két leghathatósabb gyógyszert a legjobb minőségű borban feloldva kellemesen adagolva tartalmazza, mely erejénél és kellemes ízénél fogva a gyógyulást nagyban elősegíti.

Vérszegények, különösen hölgyek, sápkóros gyermekek, valamint gyöngékedők és lábadozók ne mulasszák el egyszeri kísérlettel meggyőződni e kiváló gyógybor hatásáról. — Az **Umbertó** China-vasbor egyszersemind gyomorerősítő, sőt vérszegény betegeknek egyetlen étvágygerjesztő és kitűnően emészthető gyógyszernek bizonyult.

Egy félliteres üvegnek ára 1 frt 20 kr.

Nyilatkozat.

Tek. Hajós Árpád urnak Arad. Örömmel értesítem, hogy Umbertó china-vasbora betegeimnél, különösen ideggyengéknél, neurastheniában szenvedőknél meglepő jó hatással volt.
Szeged, 1901. február 10.

Tisztelettel

Dr. Zápory Nándor.

Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél Budapesten.

Délmagyarország részére egyedül

Hajós Árpád

gyógyszertárban az „Isteni gondviseléshez“

Arad, Andrássy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Magy. kir. Államvasutak.

142990—1901. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak részéről az alább felsorolt műhelyek eltompult és új reszelői és ráspolyai felvágásának 1906. év végéig való biztosítása érdekében ezennel nyilvános pályázat hirdetik és pedig:

A szerződés érvénybe lépésének napja 1902. évi január hó 1-én.

Műhely	Évi kereseti összeg	Letételek 26 3/4% bánatpénz
Északi főműhely Bpest	18.000	900
Nyugati műhely	10.000	500
Miskolcz	4.000	200
Sátoralja-Ujhely	1.500	75
Kolozsvár	2.000	100
Szolnok	3.000	150
Piski	1.500	75
Szeged-Rókus	2.000	100
Szombathely	2.500	125
Pécs	2.500	125
Temesvár	3.000	150
Kaposvár	1.000	50
Zágráb	3.500	175
Debreczen	3.500	175
Zólyom	600	30

Fentebb bejegyzett évi kereseti összegek csak hozzávetőlegesen lévén megállapítva, pályanyertes vállalkozó nem tarthat igényt arra hogy azok tényleg betartassanak.

A reszelők felvágására vonatkozó feltételek és ajánlati minták a pályázati határidőig naponta a hivatalos órák alatt az igazgatóság műhelyi (EIII) szakosztályában (Budapest, Andrássy-ut 75 sz. III-em 12. ajtó) és valamennyi üzletvezetősnél megtekinthetők s ugyanott ingyen átvehetőek nemkülönben a budapesti kereskedelmi múzeum, - a technológiai iparmúzeum és az országos iparegyesület igazgatóságánál, valamint az összes kereskedelmi és iparkamaráknál megtekinthetők.

Csak azon hazai reszelővágók és gyárosok pályázhatnak, kik a reszelők felvágását tényleg saját műhelyeikben eszközlik.

Az ajánlatok, melyek úgy az összes mint csak egyes különösen megnevezendő műhelyek szükségletére is nyújthatók be, a kelettel és aláírással ellátott „Feltételekkel együtt lepecsételve és „Ajánlat 142990/1901. EIII. számra, reszelők felvágására“ felirattal ellátva 1901. október hó 15-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak igazgatósága műhelyi (EIII) szakosztályánál átadandók, vagy ennek czime alatt posta útján be küldendők.

A fentebb kitett bánatpénz készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. évi október hó 17-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál (Andrássy-ut 75 szám) leteendő, illetve ennek megtörténte a letéti jegy pénztár számának idézése mellett az ajánlati mintán megemlítendő, a letéti jegy azonban nem csatolandó.

Minden pályázó ajánlatával a pályázat eldöntéséig, legfeljebb azonban az ajánlatok beadására kitűzött határráptól számítva három hónapig visszavonhatatlanul kötelezettségben marad; a magy. kir. államvasutak igazgatósága fenntartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közt minden megszorítás nélkül szabadon választhasson, vagy hogy a munkát az ajánlattevők közt a legcélszerűbbnek mutató módon megoszthassa.

Budapest, 1901. szept. hó 25-én.

Az igazgatóság.

Városi és megyei
telephon 150. sz.

Ifj. Czeiler István

Városi és megyei
telephon 150. sz.

fa-árak gyára Aradon, Pöltenberg Ernő utca 7., 8., 9. sz.

I. Gőzfűrészes árak:

Deszkák, padlók és gerendák
tölgy, bükk, dió stb. kemény-
fa nemekből 5 mm. vastagságtól
feljebb.

**Méret szerinti megren-
deléseket is elfogadok.**

Mindenemű keményfa rönköket veszek.

II. Épület asztalosság:

Ajtók, ablakok, padozat
és **parkett** gyors és nagybani
gyártása.

Különlegesség saját gyárt-
mányu **gördülő ablak faredő-
nyőkben** (rolók).

**Portallé és modern bolt-
berendezések gyára** stb.

III. Gépeken való fakidolgozások, u. m.:

Fűrészelés (gerenda, palló s
deszka vágások; valamint **kanya-
ritások** (schweifolás, decoupirozás)
gyalulás (egyengetés és vastagság-
ból) **hornyolás** (keelés) **furás,**
vésés és csapolás olcsó árban
darab vagy munka-óra szerint szá-
mitva. 1173

Cserépszárító keretek raktáron.

Szállítható

izzó

harisnyák

(Auerhálók nem szaba-
dalmi kihágás.)

Azonhal használhatók s minden
égre alkalmazhatók. 1178

25 darab 6 frt, 50 drb 11 frt,
100 darab 20 frt

bérmentesen házhoz szállítva, jót-
állás mellett, utánvétellel, 1178

Gluhstrumph-Fabrik „BRILLANT”

Berlin, Linkstrasse 27g.

Képes árjegyzék bérmentve ingyen.

Óh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és
elnyálkásodás ellen gyors
és biztos hatáseuak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem ront-
ják és kitűnő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.

Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított!

Kapható Aradon: Berger Gyula, Földes Kelemen, Hajós Árpád, Khudy József, Ring
Lajos, Rozsnyay Mátyas özv., Rozvány György, Tábor Gyula, Vojtek Kálmán gyógyszerárakban és
Vojtek és Weisz droguériákban.

Győrökön: Nesznyik Dániel gyógyszerárában.
Magy.-Pécskán: Mike József gyógyszerárában.
Ó-Pécskán: Rokszin János gyógyszerárában.
Simándon: Csiky Lukács gyógyszerárában.
Szikszón: Fűredy Ede gyógyszerárában.

1258

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.

151626—1901. F IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy
a vasuti kocsikban és az állomási
helyiségekben elhagyott tárgyak,
u. m. bőröndök, táskák, kalapok,
ruha- és fehéreneműek, botok, nap-
ernyők és esernyők stb. az alább
felsorolt állomásokon árverés alkal-
mával azonnali készpénz fizetés-
mellett el fognak adatni:

állomáson	I. évi október hó
Szeged	17-én d. u. 2 óra
Arad	24-én d. u. 2 óra
Debreczen	29-én d. u. 2 óra

Budapest, 1901. október hóban.

Az igazgatóság.

„SZÖNYEGHÁZ”
MEGNYILT.

„SZÖNYEGHÁZ”
MEGNYILT.

„SZÖNYEGHÁZ”
MEGNYILT.

„SZÖNYEGHÁZ”
MEGNYILT.

„SZÖNYEGHÁZ”
MEGNYILT.

Arad, Neuman-palota

„Hungária” kávéház mellett.